

SKRIFTSERIE 10/2005

Elisabeth Hovdhaugen

Per Olaf Aamodt

Ekspertter i team

En evaluering av et tverrfaglig emne ved NTNU gjennomført våren 2005

© NIFU STEP Norsk institutt for studier av forskning og utdanning/
Senter for innovasjonsforskning
Hegdehaugsveien 31, 0352 Oslo

Skriftserie 10/2005
ISSN 1504–1832

For en presentasjon av NIFU STEP's øvrige publikasjoner, se www.nifustep.no

Forord

Som et ledd i NTNUs strategi for tverrfaglighet, og for å styrke studentenes kompetanse i å samarbeide på tvers av fag, har NTNU opprettet studieemnet «Eksperter i Team» (EiT) for mastergradsstudentene. Foreløpig er dette emnet, som er på 7,5 studiepoeng, obligatorisk for alle sivilingeniørstudenter og for alle studenter ved Historisk-filosofisk fakultet, men på sikt skal det innføres i alle mastergrader. Undervisningen i EiT er organisert i klasser (landsbyer) på 25 studenter, og studentene arbeider i tverrfaglige grupper på fem med prosjekt-oppgaver.

På oppdrag fra NTNU har NIFU STEP gjennomført denne evaluering av Eksperter i Team. Hovedvekten er lagt på å få fram studentenes erfaringer, men også de faglige lederne i landsbyene samt læringsassistentene er blitt intervjuet. Evalueringen er basert på en spørreskjemaundersøkelse blant studentene, intervjuer og observasjoner av arbeidet i landsbyene.

Rapporten er utarbeidet av Elisabeth Hovdhaugen og Per Olaf Aamodt. Liv Anne Støren har gitt kommentarer til et utkast til rapporten. Ellers vil vi takke spesielt Bjørn Sortland og Einar Hagen i EiT-sekretariatet samt Eirik Lien i Studieavdelingen for støtte og hjelp underveis. En særlig takk til alle de studentene som har fylt ut spørreskjemaet.

Oslo, juli 2005

Petter Aasen
Direktør.

Liv Anne Støren
Forskningsleder

Innhold

Sammendrag	7
1 Innledning	9
1.1 Læringsmål og pedagogisk opplegg	10
1.2 Problemstillinger og avgrensning	12
1.3 Rapportens oppbygning	13
2 Emnet Eksperter i Team	14
2.1 Organisering av EiT	14
2.2 EiT Sekretariatet	14
2.3 Undervisningsåret for EiT	15
2.4 Undervisning og evaluering	16
2.5 Arbeidet i landsbyen	17
3 Datamateriale og metode	19
3.1 Spørreskjemaundersøkelsen	19
3.2 Oversikt over fordeling på bakgrunnsvariabler	21
3.3 Kvalitative data	22
4 Studentenes forventninger til og informasjon om EiT	24
4.1 Informasjon om emnet Eksperter i Team	28
4.2 Oppsummering	29
5 Studentenes erfaring med EiT	30
5.1 Synspunkter på arbeidet i landsbyen og i teamet	32
5.2 Oppsummering	41
6 Studentenes utbytte av EiT	43
6.1 Utbytte i forhold til framtidig arbeidsliv	47
6.2 Oppsummering	48
7 Landsbyledere og lærings-assistentenes erfaringer med EiT	50
7.1 Landsbyledernes generelle erfaringer	50
7.2 Landsbyledernes erfaringer med opplæringen	51
7.3 Landsbylederens rolle i landsbyen	53
7.4 Samarbeidet mellom landsbylederen og læringsassistentene	54
7.5 Oppsummering	55
8 Samlet vurdering	57
8.1 Samsvar mellom mål og innhold	57
8.2 Undervisnings- og gjennomføringsformer	59

8.3	Vurderingsformer og vurderingskriterier	60
8.4	Kvalifikasjoner og opplæring av de som skal lede landsbyene	61
8.5	Administrasjon og ledelse av emnet	62
8.6	Framtidsrettet kompetanse?	62
8.7	Er EiT en god ide?	63
8.8	Anbefalinger	63
Referanser	.....	67
Vedlegg 1: Spørreskjema	.....	69
Vedlegg 2: Spørsmål til landsbyledere og læringsassistenter	.....	73

Sammendrag

NIFU STEP har våren 2005 gjennomført en evaluering av det tverrfaglige masteremnet Eksperter i Team (EiT) ved NTNU. Hovedfokus i evalueringen har vært studentenes opplevelse av emnet og det har vært gjennomført en spørreskjemaundersøkelse blant studentene. Svarprosenten var 78 prosent.

Undersøkelsen viser at omtrent halvparten av alle studenter har kommet i den landsbyen de ønsket seg. Mange av studentene hadde på forhånd ganske negative oppfatninger av EiT, spesielt blant studentene i humanistiske fag og samfunnsfag.

Mange av studentene sier seg enige i at «EiT er obligatorisk, man må gjøre det beste ut av det», men samtidig har de positive forventninger til å samarbeide med studenter med annen fagbakgrunn og lære er om samarbeid. Det er en tendens til mer positive holdninger underveis, det er flere som sier at erfaringen er bedre enn forvent enn dårligere.

Arbeidsmengden ser ut til å være for stor i forhold til emnets omfang på 7,5 studiepoeng. Erfaringene med å jobbe sammen med andre studenter vært positive. Organiseringen og ledelsen får god karakter, og få grupper har fått sitt arbeid ødelagt av negativt innstilte gruppemedlemmer. Studentene tilkjenner også en positiv holdning til at gruppene er bredt faglig sammensatt.

Samarbeidsrelasjonene i gruppene ser ut til å ha fungert bra, og de aller fleste studentene har kunne komme med egne bidrag. Derimot er studentene mer forbeholdne når det gjelder bruken av egne fagkunnskaper i prosjektarbeidet, og nesten en av tre mente at de hadde lært lite av prosjektarbeidet.

Hovedinntrykket er at EiT lykkes i betydelig grad med å gi studentene det som ofte betegnes som «generiske» kunnskaper, dvs. kunnskaper som er felles for alle fagområder, og spesielt på feltet «sosio-kommunikative ferdigheter». Dette er egenskaper som det ofte påstås at høyere utdanning utvikler i for liten grad, noe som til en viss grad understøttes i vårt materiale. Derimot er det rent faglige utbyttet mer varierende.

De aller fleste landsbylederne er positive til EiT og kan tenke seg å være landsbyleder igjen neste vår. Et flertall synes at opplæringen for landsbyledere er fragmentarisk og at det er for lite opplæring i konkrete metoder. De som er landsbyledere for første gang har behov for mer opplæring enn de mer erfarne landsbylederne, noe som kan tyde på at opplæringen av landsbylederne bør differensieres.

Stort sett har samarbeidet mellom landsbyleder og læringsassistenter fungert godt. For de få landsbyer der det ikke har fungert godt er EiT-sekretariatet ressurspersoner for landsbyene og har god oversikt og kjennskap til om det er landsbyer der det er behov for hjelp.

Evalueringsteamet kommer med en rekke anbefalinger, disse er presentert i kapitel åtte. Imidlertid er hovedanbefalingen at NTNU gjennom EiT har utviklet et unikt konsept som både kan bidra med verdifull kompetanse for studentene, og som er i tråd med NTNUs overordnede strategi for tverrfaglighet.

1 Innledning

NIFU STEP har i løpet av vårsemesteret 2005 evaluert det tverrfaglige emnet Eksperter i Team (EiT) på oppdrag av Studieavdelingen ved NTNU.

EiT er et emne som både har fokus på studentenes anvendelse av sin fagkunnskap til å løse tverrfaglige problemstillinger og som samtidig skal utvikle studentenes forståelse av de gruppesamspill som utvikles under arbeid i tverrfaglige team.

Hovedfokus i evalueringen har vært studentenes forhold til EiT, og det har vært gjennomført en spørreundersøkelse blant studentene som tok emnet våren 2005. I tillegg har vitenskapelige ansatte, her kallet «landsbyledere», studentassistenter og andre tilknyttet emnet kommet med innspill til evalueringen.

I presentasjonene av Eksperter i Team blir det ofte fokusert på tverrfagligheten som et viktig trekk ved emnet. Tverrfaglighet er også en del av NTNUs hovedstrategi, og i «Strategi for NTNU mot 2010» vedtatt av Kollegiet ved NTNU 17. desember 1998, står det:

NTNU skal være ledende i Norge når det gjelder tverrfaglig forskning og undervisning, både i kvalitet og omfang. Tverrfaglig samarbeid er et virkemiddel for å frembringe forskning og undervisning av høy kvalitet, som samfunnet etterspør. Samtidig har tverrfaglighet et potensial for å skape vitenskapelig merverdi i fagene, og for å utvikle nye kunnskapsområder. Den tverrfaglige virksomheten må ta utgangspunkt i sterke, selvstendige disipliner, og ikke svekke den grunnleggende fagutviklingen.

Vi vil utnytte den faglige spennvidden ved NTNU som et konkurransefortrinn og skape synergieffekter på tvers av disiplingrensene. Vi vil oppmuntre til faglig utbygging som består i nye kombinasjoner av eksisterende kompetanse ved NTNU, og rette spesiell oppmerksomhet mot samarbeid mellom teknologi og andre disipliner. Vi vil bygge ned faglige og administrative barrierer som hindrer tverrfaglig samarbeid, og legge til rette for nye initiativer.

Eksperter i Team er ment å realisere elementer i NTNUs undervisningsstrategi, gjennom at emnet er basert på at faglige og pedagogiske nettverk på tvers av NTNUs studiekulturer dannes. I tillegg innebærer EiT en type pedagogisk praksis som er i tråd med Kvalitetsreformens intensjoner.

En av grunnene til at EiT ble opprettet som fag, er at det kom tilbakemeldinger fra at tidligere studenter, næringsliv og organisasjoner om at studentene

hadde svært gode faglige kunnskaper, men ikke fullt så gode kunnskaper om arbeidsformer som er vanlige i norsk arbeidsliv. Virksomhetskomiteen, som i 1993 skulle vurdere et nytt studieløp for sivilingeniørutdanningen, gjorde blant annet spørreundersøkelser blant studenter som var uteksaminert de siste 20 årene, ledere i næringslivet og på fakultetene samt i studentutvalget ved NTH for å kartlegge hva som burte inn i en ny femårig sivilingeniørutdanning. Resultatet ble at de anbefalte at det skulle innføres et tverrfaglig prosjektarbeid. EiT ble dermed opprettet med hensikt til å forberede studentene på yrkeslivet gjennom å lære dem å arbeide tverrfaglig, og gjøre dem i stand til å bidra aktivt og kreativt til samfunnsutviklingen.

Eksperter i Team (EiT) er dermed et 7,5 studiepoengs emne som ble introdusert i forbindelse med at det ble innført femårige sivilingeniørstudier ved NTNU. Målet med emnet er å bevisstgjøre studentene om sine framtidige roller som medarbeidere i grupper som skal løse tverrfaglige problemstillinger. EiT ble første gang tilbudt som et obligatorisk emne for hele sivilingeniørkullet i 2001. Siden den gang er EiT stadig blitt utviklet og utvidet, og omfattet våren 2005 litt over 1200 studenter fra de fleste studieområdene ved NTNU. Det er nå gjort obligatorisk for mastergradsstudenter i realfag og innen historisk-filosofiske fag, i tillegg til sivilingeniørstudentene. For de øvrige masterstudiene ved NTNU er EiT ennå frivillig, men NTNUs styre har vedtatt at emnet på sikt skal inn gå i alle mastergradsstudiene.

1.1 Læringsmål og pedagogisk opplegg

Det er satt opp fire læringsmål for emnet Eksperter i Team, som fremgår av den skriftlige presentasjonen av emnet (Sortland 2005a). Målene er:

- Gjennom å delta i tverrfaglig samarbeid skal studentene utvikle
- Innsikt i egen atferd og hvordan den påvirker teamet
- Innsikt i hvordan den enkelte lar seg influere av teamet
- Innsikt i egen kompetanse og hva den kan tilføre fellesskapet
- Evne til å anvende dette til å løse tverrfaglige problemstillinger

Selve formuleringen av læringsmålene har skiftet noe over tid, men innholdet har vært stort sett det samme. I forhold til evalueringen tar vi utgangspunkt i læringsmålene slik de var formulert i emnepresentasjonen for våren 2005.

Den pedagogiske tilnærmingen i EiT er erfaringsbasert ved at det tas utgangspunkt i den faktiske prosessen i hver enkelt gruppe. Det legges vekt på å lære studentene å forstå gruppespill, samt å reflektere over egen og andres

atferd i gruppearbeidet. Studentene har et vesentlig ansvar i å selv bestemme hvordan gruppeoppgavene skal løses, og for progresjonen i gruppearbeidet. EiT springer ikke ut fra eller er tilknyttet noen klart definert disiplin eller fag ved universitetet. Hvert enkelt studentteam er ansvarlig for å utarbeide sin oppgaveformulering innenfor de rammene som den vitenskapelige ansatte som leder landsbyen, også kalt landsbylederen, har bestemt. Dette innebærer nødvendigvis at det er store forskjeller i hva slags oppgaver studentene løser. Det som er felles for alle landsbyer og grupper, og som skal gi EiT et felles preg, er: tverrfaglighet, gruppeprosesser og kreativitet.

Vi vil i kapittel 2 gi en nærmere beskrivelse av hvordan EiT er organisert og gjennomføres, men det er viktig å forstå at dette emnet på mange måter skiller seg sterkt fra de studieemnene studentene ellers gjennomfører. Gruppesamarbeid er i seg selv ikke noe uvanlig, det finner sted i mange av studiene og på alle nivåer. Det særegne er at i tillegg til oppgaven studentene skal løse, er gjennomføringen av gruppearbeidet og refleksjonen over dette, et viktig ledd i undervisningen.

«Tverrfaglighet» er et nøkkelbegrep for EiT, men tverrfaglighet er på ingen måte lett å gi et enhetlig innhold. En rapport som presenterer en evaluering av NTNUs program for tverrfaglig forskning (Langfeldt 2002), siterer fra Sandström og Harding (2002):

«..låter termen «tvärvetenskap» beteckna vetenskapliga prosesser där teorier och metoder från en vetenskaplig disciplin användas i minst en annan disciplin. ... Ett projekt är inte tvärvetenskapligt bara för att flera forskare från olika discipliner samverkar utan blir det först då de deltar i ett aktivt utbyte av teori och metod....».

Selv om denne definisjonen er formulert i forhold til forskningsvirksomhet, og det der kan være grunn til å ha en strengere definisjon enn for undervisning, kan den likevel ha relevans i forhold til EiT. Et viktig krav, slik vi vurderer det, er at et samarbeid innen EiT først er tverrfaglig dersom alle studentene i et team kan anvende deler av sin fagkunnskap tilegnet gjennom studiet til å løse oppgavene i fellesskap. Vi vil i det avsluttende kapitlet drøfte hvor godt dette målet er oppfylt i EiT.

Videre bør det diskuteres hvilke krav som skal stilles til den faglige bredden blant de studentene som arbeider sammen. Er kravet til tverrfaglighet oppfylt dersom det bare er studenter fra ulike sivilingeniørslinjer som samarbeider, eller må det også være et innslag av studenter fra samfunnsfag eller humanistiske

fag? På den ene siden vil studentenes erfaringer fra tverrfaglig samarbeid kanskje bli rikest med en bredest mulig sammensetning, på den annen side vil dette kunne svekke gjennomføringen av de faglige oppgavene, og stille enkelte studenter på sidelinja i samarbeidet.

1.2 Problemstillinger og avgrensning

NTNUs evalueringsoppdrag til NIFU STEP fokuserer på flere typer perspektiver på emnet EiT. Problemstillingene som ble satt opp er følgende:

1. Hvordan harmonerer innholdet i studiet med målet som er satt for emnet Eksperter i team?
2. Hvordan harmonerer undervisnings- og gjennomføringsformen med målet som er satt for emnet Eksperter i team?
3. Hvordan harmonerer de vurderingskriteriene som blir benyttet med målet som er satt for emnet Eksperter i team?
4. Er kvalifikasjonen til og opplæringen av de som skal lede landsbyene og være ansvarlig for undervisningen er god nok?
5. Er emnet administrert og ledet på en måte som harmonerer med målet for emnet?
6. Bidrar Eksperter i team med en framtidsrettet kompetanse som ser ut til å være relevant for studentene, deres yrkesutøvelse og samfunnet?
7. Er ideen for emnet god, vurdert mot den utviklinga vi må anta at universitetet får?

Ikke alle disse problemstillingene kan bli dekket like bredt innenfor rammen av denne evalueringen. I samråd med oppdragsgiver har NIFU STEP valgt å ta utgangspunkt i studentperspektivet i evalueringen, og dessuten lagt hovedvekt på data innsamlet gjennom en spørreskjemaundersøkelse blant studentene. Spørreskjema har fokus på både forventninger til, erfaringer med og utbytte av EiT. På bakgrunn av studentenes svar skal vi relatere dette til emnets læringsmål, og også se litt på organisering av emnet og mulig videre utviklingspotensial. I tillegg til analyser av spørreskjemadata, har evalueringsteamet samlet inn synspunkter fra landsbyledere og læringsassistenter, og har dessuten observert arbeidet i flere landsbyer på ulike stadier i arbeidet våren 2005. Intervjuene med både studenter, landsbyledere, læringsassistenter, undervisningsassistenter og EiT-sekretariatet samt mer uformell observasjon har til sammen dannet et riktigholdig materiale for å beskrive og analysere hvordan EiT oppfyller formålene, og for noen avsluttende anbefalinger. Vurderinger av faglig innhold og faglig

kvalitet vil evalueringsteamet ha begrensede muligheter til å gå inn i. Vi har heller ikke kunnet foreta noen grundig belysning av organiseringen av EiT og hvordan EiT bør forankres i NTNU-systemet innenfor rammen av denne avgrensede evalueringen. I kapittel 3 har vi beskrevet metode og datamaterialet for evalueringen.

1.3 Rapportens oppbygning

I rapporten vil vi først presentere emnet Eksperter i Team slik det har vært gjennomført de siste årene. EiT er i stadig endring og dermed vil det bli tatt utgangspunkt i hvordan emnet fremstår for evalueringsteamet våren 2005. Deretter vil datamateriale og de metoder evalueringsteamet har benyttet, bli presentert i kapittel 3. De tre påfølgende kapitlene, 4–6, er en presentasjon av resultatene fra spørreskjemaundersøkelsen blant studenter og i kapittel 7 blir landsbylederne og læringsassistentenes synspunkter presentert. I kapittel 8 foretar vi en sammenfattende drøfting av resultatene, og har formulert enkelte anbefalinger for den videre utviklingen av EiT.

2 Emnet Eksperter i Team

Det tverrfaglige emnet Eksperter i Team ble etablert i 2001 som et obligatorisk tverrfaglig emne for alle sivilingeniørstudentene ved NTNU. Emnet går hvert vårsemester og er beregnet på studenter i åttende semester av sivilingeniørstudiet, medisinstudiet eller arkitektstudiet, samt masterstudenter i andre fag som er på første eller andre semester av masterstudiet.

Styret ved NTNU har vedtatt at emnet på sikt skal inngå i alle mastergradene ved NTNU, jf protokoll fra NTNUs styre 24.09.02. Vårsemesteret 2005 var Eksperter i Team obligatorisk for alle sivilingeniørstudentene og alle masterstudenter ved Det historisk-filosofiske fakultet (HF) og Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT). I tillegg ble øvrige masterstudenter oppmuntret til å velge faget som en del av graden, særlig gjaldt dette studenter ved SVT, arkitekt og medisin. Antallet plasser for studenter som kan velge faget var imidlertid begrenset. I vårsemesteret 2005 omfattet studiet drøyt 1200 studenter på masternivå. Om lag 850 av disse studentene gikk på ulike sivilingeniørstudier, 220 var studenter ved Det historisk-filosofiske fakultet, 30 var arkeologistudenter, drøyt 80 studenter fra Fakultetet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse samt noen realfagsstudenter.

2.1 Organisering av EiT

Eksperter i Team er organisert i landsbyer (klasser) på 25–30 studenter, og studentene i hver landsby inndeles i team på fem studenter. Hvert team består av studenter fra ulike studieprogram. Antallet studenter i landsbyen har variert noe fra år til år, våren 2005 hadde de fleste landsbyene 25 studenter, mens det tidligere år har vært opp mot 30 studenter i landsbyene.

Landsbyen blir ledet av et team bestående av en landsbyleder (vitenskapelig ansatt) og to læringsassistenter (studentassistenter). Deres oppgave er å legge til rette for (fasilitere) studentenes teamprosess, samtidig som studentene selve har ansvaret for arbeidet i gruppen. Hele emnet ledes av et sekretariat som består av en faglig leder, en administrativ leder og undervisningsassistenter.

2.2 EiT Sekretariatet

EiT sekretariatet har en heltidsansatt administrativt ansvarlig leder som har ansvar for informasjon om faget, fordeling av studenter på landsbyer, ansettelse av

læringsassistenter og fordeling av dem på landsbyer, ansettelse av undervisningsassistenter, samt studieveiledning til studenter på faget (ved fravær, bytte av landsby med mer).

Emnet har også en faglig leder og et styre. EiTs styre er Utdanningsutvalget ved NTNU. I tillegg har faglig leder en bredt sammensatt faggruppe å rådføre seg med i faglige spørsmål. Den som har det faglige ansvaret for emnet har siden 2004 vært ansatt i 50 prosent stilling i EiT. Før 2004 hadde faglig leder bare en 25 prosent stilling. Blant ansvarsområder til faglig leder er å ta hand om opplæringen av landsbyledere på høsten og veilede dem i løpet av vårsemesteret.

I tillegg var det våren 2005 ansatt seks undervisningsassistenter, en vitenskapelig assistent og to prosjektmedarbeidere som fulgte opp læringsassistentene i landsbyene og hadde ansvar for opplæringen av læringsassistenter. Undervisningsassistentene var våren 2005 ansatt i deltidsstillinger, mens den vitenskapelige assistenten hadde en deltidsstilling og de to prosjektmedarbeiderne hadde heltidsstillinger som var korttidsengasjement. Dessuten har EiT også leid inn noe arbeidskraft fra Idelaboratoriet Oasen¹.

Hver onsdag besøker undervisningsassistentene og faglig leder landsbyer for å se hvordan arbeidet går og hjelpe til med fasiliteringsprosessen, og løse opp i konflikter enten i studentteamene eller i landsbyens lederteam. Det er undervisningsassistentene som har hovedansvaret for å følge arbeidet i landsbyen.

2.3 Undervisningsåret for EiT

I løpet av høstsemesteret planlegges utformingen av emnet EiT for det påfølgende vårsemesteret. Det er da læringsassistentene ansettes og fakultetene melder inn hvilke vitenskapelige ansatte som skal være landsbyledere. Fakultetene må stille med landsbyledere i forhold til hvor mange studenter fra det aktuelle fakultetet som tar faget. Sekretariatet lager team bestående av en landsbyleder og to læringsassistenter, som utgjør landsbyens fasiliteringsteam, og høsten brukes også til opplæring av disse.

Høsten 2005 var opplæringen av de som skulle ledelandsbyene organisert slik at teamene av landsbyledere og læringsassistenter var samlet i fem parallelle lærerlandsbyer, som ledes av en erfaren landsbyleder, en undervisningsassistent og en prosessleder fra Oasen. Målet med opplæringen var teambuilding og at ledelsen i landsbyen skal bli samkjørt. Der utarbeider landsbyen en presentasjon

---

¹ Oasen er NTNUs idelaboratorium, og er tenkt som et sted hvor det skal være mulig å hente frem og utforske ideer, dele dem med andre samt oppdage nye løsninger.

som skal presenteres for studentene. Tidligere år har opplæringen av læringsassistenter og landsbylederne foregått i samlinger for assistenter og ledere hver for seg.

Studentene må høsten før de skal ta EiT melde seg på emnet, påmeldingsfristen for 2005 var 15. november 2004. De får vite hvilke landsbytemaer de har mulighet til å velge mellom til det påfølgende semesteret på nettet og på informasjonsstand på campusene på Gløshaugen respektive Dragvoll i god tid før påmeldingsfristen har gått ut. Likevel var det 100–200 studenter som ikke hadde meldt seg på i tide høsten 2004 og de mistet da retten til å ønske landsby, de ble bare plassert i en landsby der det var plass.

Det å velge landsby innebærer også å velge tema man skal arbeide med i det påfølgende semesteret. Eksempler på temaer våren 2005 var: «En fremtidsrettet byggenæring», «Trondheim 2010: innovativ byutvikling for en bedre by». «Kunst og teknologi – tør du?», «Den ultimate fjernstyrte modellbil», «Norge i fremtida» «Hjelp Norge til flere gull» og «Kultur for læring?».

Emnet går hvert vårsemester, med obligatorisk tilstedeværelse for studenter på landsbydagene. I tillegg til undervisningen blir det også arrangert et informasjonsmøte, Innovasjonsdagen, i midten av semesteret. Der blir studentene informert om muligheten for å søke innovasjonsstipend, dersom de har et bra produkt, og de blir presentert for noen prosjekter fra tidligere år som hadde fått innovasjonspris og mulighet til å arbeide videre med produktet sitt.

2.4 Undervisning og evaluering

Emnet har et omfang på 7,5 studiepoeng, og det er undervisning (landsbydag) hver onsdag i den perioden EiT varer. På landsbydagene er hele dagen avsatt til arbeid i landsbyen, og det er obligatorisk oppmøte gjennom hele semesteret. Timeplanen utarbeides slik at studenter som har EiT som obligatorisk emne ikke har annen undervisning på onsdager. Fravær ut over fire landsbydager medfører strykarakter for studenten, uansett grunn for fraværet.

I løpet av de to første ukene av semesteret skal hver studentgruppe utarbeide og underskrive en samarbeidsavtale, og starte arbeidet med å utforme sin egen problemstilling innenfor rammen av landsbyens tema. Deltakelse i dette innledende arbeidet er en nødvendig forutsetning for å få bestått i EiT, derfor er de to første landsbydagene obligatoriske. Studenter som er forhindret fra dette innledende arbeidet på grunn av sykdom eller godkjente studieaktiviteter vil etter søknad bli samlet i egne grupper for oppstart tredje landsbydag.

Arbeidet i teamene skal resultere i et prosjektarbeid og en prosessrapport, som leveres ved slutten av semesteret. Prosjektarbeidet er den faglige delen av gruppeoppgaven, og kan presenteres i ulike former, for eksempel en skriftlig rapport, et spill, en teaterforestilling, en bok, eller et fysisk produkt. Prosessrapporten er en felles rapport om samarbeidet i gruppen som studentene skriver gjennom semesteret. Studentene oppfordres til å føre logg over samarbeidet på hver landsbydag, slik at de har god oversikt når de skal skrive rapporten ved slutten av semesteret.

Det gis karakter på gruppens samlede prestasjon, og det er A-E-skalaen som brukes. Prosjektarbeidet teller 60 prosent og prosessrapporten teller 40 prosent av den endelige karakteren i emnet. En muntlig presentasjon inngår også i vurderingen. Både prosjektarbeidet og prosessrapporten kan bestå av delpresentasjoner underveis i semesteret ved avtalte milepæler. Det er landsbylederne i en klynge som sammen setter karakter på både prosjektarbeidet og prosessrapporten til alle gruppene i klyngen av landsbyer.

2.5 Arbeidet i landsbyen

Det er landsbylederen som bestemmer det overgripende tematiske prosjektorrådet for landsbyen, men hver studentgruppe utarbeider sin egen problemstilling innenfor landsbyens tema. Landsbyens overgripende problemstilling skal være tverrfaglig, i likhet med gruppeoppgavene studentene initierer. Bakgrunnen for at gruppeoppgavene skal være tverrfaglig, er at det skal være behov for hele gruppas kompetanse, og tanken er dermed at alle studentene blir inkludert i oppgaven.

Gruppen eller den enkelte student har selv ansvar for å søke faglig veiledning i sitt arbeid. Arbeidet i landsbyen, både på gruppenivå og på landsbynivå, planlegges og organiseres av studentene.

Landsbyene er samlet i klynger på tre og tre, og ledelsen i landsbyen (fasilitatorteamet) har mulighet for å søke veiledning, hjelp og støtte i arbeidet i landsbyen gjennom sin klynge. Det er landsbylederne i klyngen som sammen skal sette karakter på alle teamene i klyngen.

Som en del av støtteapparatet for fasilitatorteamene i landsbyene finnes det også ulike faglige arenaer, der teamene kan utveksle erfaringer, refleksjoner og søke hjelp av hverandre. Landsbylederne, det vil si de vitenskapelige ansatte, møtes en gang annen hver uke i EiT-arena. Det er ett tema for hvert møte, og første del av møtet er fokusert på temaet, mens andre del er mer åpen. Temaer som har vært tatt opp på møtene dette semesteret har blant annet vært *Evaluering av*

studentgruppens arbeid, Hva mangler i opplæringen av landsbyledere og Hvordan viderefører vi studentgruppens arbeid. Det har imidlertid vært forholdsvis få av landsbylederne som har benyttet seg av tilbudet om felles erfaringsutveksling.

Læringsassistentene har også tilbud om å møtes i en arena for å drøfte problemer i gruppen eller dele ulike erfaringer med hverandre. De møtes en gang per uke i Oasen. Arenaen ledes av undervisningsassistentene.

Enkelte landsbyer har vært gjennomført som intensivlandsbyer, det vil si at arbeidet har vært gjennomført over en kort samlet periode og ikke spredt utover hele semesteret.

3 Datamateriale og metode

I evalueringen av Eksperter i Team har både kvantitative og kvalitative metoder vært benyttet, men hovedfokus har vært en spørreskjemaundersøkelse blant studentene. For å få et mer helhetlig bilde av emnet er også synspunkter fra landsbyledere og læringsassistenter innhentet. Evalueringsteamet har også foretatt en rekke besøk og gjort observasjoner av arbeidet på ulike stadier. Evalueringen har foregått i nær samarbeid med EiT-sekretariatet, som har bistått med informasjon, avtalt besøk i landsbyer og latt evalueringsteamet delta i interne møter. Dette har ikke vært til noe hinder for at evalueringsteamet har kunnet fore ta uavhengige vurderinger.

Rent metodisk må det understrekes at vår evaluering baserer seg på situasjonen slik spesielt studentene vurderer den våren 2005. Vi er klar over at EiT har endret og utviklet seg helt siden starten, og har fått en rekke innspill om disse endringene.

3.1 Spørreskjemaundersøkelsen

Undersøkelsen ble gjennomført ved at et spørreskjema ble delt ut og samlet inn av undervisningsassistenter i løpet av en landsbydag, den 13. april. Spørreskjemaet er gjengitt i vedlegg 1. På grunn av at skjemaet ble delt ut og samlet inn i løpet av en enkelt landsbydag, var det bare de studentene som var tilstede på den landsbydagen som hadde mulighet til å delta i undersøkelsen. I tillegg var det noen landsbyer, totalt 6 stykker, som ikke kunne delta i undersøkelsen. Grunnen til dette var dels at fem landsbyer hadde vært intensivlandsbyer, og dermed var ferdig med undervisningen på tidspunktet da undersøkelsen ble gjennomført, og dels at en landsby var internasjonal med mange studenter som ikke snakket norsk, og som dermed ikke hadde forutsetning til å fylle ut spørreskjema (som kun var i norsk versjon).

Totalt sett er det 837 studenter som har svart på skjemaet, dette gir en svarprosent på 78 prosent. Svarprosenten varierer mellom landsbyene, den laveste svarprosenten er 50 prosent og den høyeste 100 prosent. Imidlertid er det bare 15 av de 44 landsbyene som har deltatt i undersøkelsen som har en svarprosent under 70 prosent, noe som må sies å være bra.

Det er totalt 44 landsbyer som har besvart spørreskjema. 33 av landsbyene har tilhørighet på campus Gløshaugen, mens 11 har tilhørighet på campus Dragvoll. Imidlertid er det 25 av landsbyene som ledes av en vitenskapelig ansatt fra et av fakultetene som er tilknyttet sivilingeniørprogrammet, mens 19 av landsbyene er tilknyttet et av de andre fakultetene ved NTNU.

Resultatene av spørreskjemaundersøkelsen blant studentene vil bli presentert og analysert gjennom bivariate og trivariate tabeller. Presentasjonene tar utgangspunkt i dimensjonen Gløshaugen – Dragvoll, det vil si hvilken campus studentene eller landsbylederen og dermed tema tilhører. Gløshaugen omfatter sivilingeniører, matematisk-naturvitenskapelig fag og arkitektur, mens Dragvoll omfatter historisk-filosofiske fag og samfunnsvitenskapelige fag. Tabellene og figurene vil både fokusere på om studentene er fra Dragvoll eller Gløshaugen, og om landsbyen har tilhørighet (gjennom landsbyleder og tema) på Dragvoll eller Gløshaugen. Fordelingen av studenter som har svart på landsbyer og campus etter fakultet de tilhører er presentert i tabell 3.1.

Tabell 3.1 Fordeling av studenter fra ulike fakultet på landsbyens campus og studentens campus

	Landsby-Campus		Student-Campus		N
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll	
IVT	210	34	244	0	244
IME	249	49	298	0	298
NT	80	11	91	0	91
HF	60	75	0	135	135
SVT T	38	10	48	0	48
SVT SV	5	2	0	7	7
Arkitektur	7	0	7	0	7
Alle	649	181	688	142	830

Forklaring av forkortelser i tabellen:

IVT = Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi

IME = Fakultet for informatikk, matematikk og elektroteknikk

NT = Fakultet for naturvitenskap og teknologi

HF = Det historisk-filosofiske fakultet

SVT = Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologi, SVT T = studenter på industriell økonomi og teknologiledelse, sivilingeniør, SVT SV = studenter på andre fag ved SVT

Mange av spørsmålene i spørreskjemaet har form av utsagn som studentene skulle uttrykke enighet eller uenighet om. Det er et gjennomgående trekk i resultatene at for mange utsagn finner vi både en høy andel som er enige og en høy andel som er uenige. Derfor har vi valgt å presentere både andelen som er enig og andelen som er uenig.

3.2 Oversikt over fordeling på bakgrunnsvariabler

For å gi en oversikt over hvordan materialet fordeler seg på ulike bakgrunnsvariabler som vil bli brukt i analysene, blir det først presentert noen fordelinger på bakgrunnsvariablene kjønn, fakultet og studietilknytning.

Tabell 3.2 Respondentenes fordeling, etter kjønn

	Antall	Andel
Kvinne	228	27,3
Mann	608	72,7
Total	836	100

Det er bare 27,3 prosent av de som har svart som er kvinner, men det har sammenheng med at det er en klar overvekt av studenter fra sivilingeniørprogrammer på emnet EiT og der er det få kvinnelige studenter. Ifølge Database for høyere utdanning (DBH) har masterstudier ved NTNU en gjennomsnittlig kvinneandel på 33 prosent, mens Universitetet i Oslo og Universitetet i Bergen har i gjennomsnitt 55 prosent kvinner på sine høyere grads studier (DBH 2005).

Tabell 3.3 Respondentenes fordeling, etter fakultet

	Antall	Andel
IVT	244	29,4
IME	298	35,9
NT	91	11,0
HF	135	16,3
SVT/IØT	48	5,8
SVT/andre fag	7	0,8
Arkitektur	7	0,8
Total	830	100

Emnet EiT er obligatorisk for de fem første fakultetene på listen, men frivillig for studenter fra SVT som ikke går på sivilingeniørstudiet i industriell økonomi (SVT/IØT i tabellen) og arkitekturstudiet. En god del av arkitektstudentene som har tatt faget på frivillig basis, har falt fra i løpet av semesteret, og dermed har den studentgruppen blitt redusert til forholdsvis få. Generelt er det stort sett bare studenter som har emnet som obligatorisk del av utdanningen sin, som tar EiT. Blant studentene som har svart på skjemaet, er 71 prosent studenter på et sivilingeniørprogram, slik at det er en klar overvekt av sivilingeniører på emnet EiT.

Tabell 3.4 Respondentenes fordeling, etter campus

	Antall	Andel
Gløshaugen	688	82,9
Dragvoll	142	17,1
Total	830	100

Dersom vi deler opp studentene etter campus, ser vi at det er over 80 prosent som kommer fra Gløshaugen, mens bare 17 prosent av studentene er fra Dragvoll. Imidlertid vil fordelingen bli noe jevnere når emnet blir obligatorisk for alle mastergradsstudenter på SVT fra og med våren 2006. Tilsvarende har de fleste landsbyene tilhørighet på Gløshaugen, noe som forklares av at fakultetene må stille med landsbyledere i forhold til antallet studenter fra fakultetet som skal ta faget. Dermed vil det også over tid bli flere landsbyer med tilhørighet på Dragvoll.

3.3 Kvalitative data

I tillegg til spørreskjemaet til studentene har landsbyledere og lærings-assistentene fått besvare noen spørsmål om emnet EiT. Disse spørsmålene ble sendt ut og besvart på e-post. Spørsmålene, som er gjengitt i vedlegg 2, omfatter først og fremst spørsmål om opplæringen og hvordan landsbyledere eller læringsassistenter oppfatter sin rolle i landsbyen. Totalt har 24 landsbyledere og 12 læringsassistenter svart på spørsmålene.

Det har også vært gjennomført uformelle intervjuer med EiT-sekretariatet, enkelte landsbyledere, læringsassistenter, studenter og undervisningsassistenter. Intervjuene er gjennomført gjennom hele semesteret. Dette kan medføre at intervjuobjektene har noe ulike erfaringsbakgrunn, både etter hvor lenge de har arbeidet med EiT og etter når i semesteret de ble intervjuet. Intervjuene har imidlertid hatt ulike tema etter når de er gjort, i starten dreide intervjuene seg mest om forventninger, mens senere intervjuer har dreid seg mer om erfaringer med årets opplegg.

For å få en bedre oppfatning av og innsyn i arbeidet i landsbyen har deltagende observasjon i ulike landsbyer på landsbydager vært benyttet. Evalueringsteamet har gjennomført deltagende observasjon under den første landsbydagen 12. januar, samt den 2. mars og 13. april. Under den deltagende observasjonen ble studenter og landsbyledere alltid informert om at forskere var til stede for å se på arbeidet i landsbyen. Totalt har evalueringsteamet besøkt drøyt ti ulike landsbyer. I utvalget av landsbyer der det skulle gjøres intervjuer og deltagende

observasjon ble det tatt hensyn til faglig spredning, slik at evalueringsteamet samtidig fikk innblikk i bredden av landsbyer. Disse besøkene og de uformelle samtale med landsbyledere, læringsassistenter og studenter har gitt oss et bedre bilde av hvordan arbeidet i EiT foregår.

I tillegg har evalueringsteamet deltatt på prosess- og produktpresentasjoner i ulike landsbyer i slutten av semesteret, 11 – 12 mai, og for en av intensivlandsbyene den 2. mars.

Evalueringsteamet har også fått innsyn i ulike offisielle dokumenter som rører emnet Eksperter i Team, blant annet presentasjonen av faget og ulike dokumenter til Utdanningsutvalget, som er EiTs styre.

Det kvalitative datamaterialet skal først og fremst tjene til å gi et fyldigere materiale for å fortolke de temaene som er prioritert i evalueringen, dvs. hvordan EiT oppfyller de faglige målene. Vårt materiale er hentet inn fra aktører som på en eller annen måte er involvert i EiT. På grunn av den begrensede tiden evalueringsteamet har hatt til rådighet har vi ikke innhentet et bredt materiale fra fakulteter, institutter eller administrasjonen med hensikt å belyse organisatoriske og administrative spørsmål i noen særlig bredde.

4 Studentenes forventninger til og informasjon om EiT

De forventninger man har før man begynner på noe nytt påvirker i stor grad både oppfatningen, opplevelsen og utbyttet av det man gjør. På samme måte kan vi anta at studentenes holdninger til EiT i stor grad påvirker hvordan de opplever emnet. EiT-sekretariatet har gitt uttrykk for at det har vært en god del negativ omtale eller negative oppfatninger av EiT ved NTNU. Det var en del motstand mot EiT da det ble lansert som en del av sivilingeniørutdanningen, og i de senere år har negative oppfatninger om emnet vært spesielt fremtredende i Dragvoll-miljøet. Det har vært gitt uttrykk for negative oppfatningene både blant studenter og vitenskapelig personale. Det ser imidlertid ut til at motstanden har minsket noe i senere tid, i hvert fall blant studenter og vitenskapelige ansatte i sivilingeniørstudiene.

Studentenes forventninger og forhåndsoppfatninger vil kunne prege arbeidet i landsbyene. Dersom mange av studentene i utgangspunktet var negative eller i det minste lunkne til emnet, vil det kunne skape et negativt klima, som det kan ta noe tid å overkomme. På den annen side: dersom forhåndsoppfatningene blant studentene generelt var negative, kan også mange ha blitt positivt overrasket.

Studentenes erfaringer kan også være farget av i hvilken grad de var kommet i en landsby de ønsket seg. Å skulle fordele alle studentene til relevante landsbyer er en av de store utfordringene for gjennomføringen av EiT, men det virker som om EiT-sekretariatet håndterer dette på en god måte.

Tabell 4.1 Fornøyd med plassering i landsbyen, etter landsby resp. studium

	Student ved		I landsby ved		Alle
	Gløs- haugen	Drag- voll	Gløs- haugen	Drag- voll	
I en av de landsbyene jeg helst ønsket meg	51,9	51,1	51,7	51,7	51,7
Ønsket meg egentlig en annen landsby	25,0	25,9	24,6	27,2	25,2
Spilte ingen rolle	18,1	15,8	19,1	12,8	17,7
Meldte meg etter fristen	4,5	7,2	4,3	7,8	5,1
N = 100	684	139	650	180	830

Drøyt halvparten av studentene var kommet i den landsbyen de helst ønsket seg, mens en av fire helst ville ha vært i en annen landsby. For i underkant av en av fem spilte det ingen rolle hvilken landsby de havnet i. En del studenter hadde dessuten meldt seg etter fristen, og dermed ikke kunne ikke velge. Generelt har

studentene i stor grad blitt plassert i en landsby ved «eget» campus, noe som sannsynligvis illustrerer at de i stor grad velger landsbyer som ligger nært opp til eget fagområde. I tillegg har lederen for EiT-sekretariatet gitt uttrykk for at de, i plassering av studenter i landsbyer (også de som blir plassert etter at fristen for å ønske har gått ut), prøver å ta hensyn til studentens ønsker og ta hensyn til faglig avstand mellom studentens fag og landsbyens tema.

Hvilke forventninger hadde så studentene til EiT, var de i utgangspunktet positive, negative, eller indifferente? I gjennomsnitt var en fjerdedel av studentene positivt innstilt til EiT før de begynte, mens en tredjedel var negativt innstilt. Resten, 42 prosent, var verken positivt eller negativt innstilt til emnet før de begynte.

Tabell 4.2 Innstilling til EiT før studiet begynte, etter landsbycampus og studiecampus

	I landsby ved		Kommer fra studium	
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll
Positivt innstilt	23,3	28,4	24,9	21,8
Negativt innstilt	33,9	32,8	31,8	43,7
Verken positivt eller negativt	42,8	38,8	43,3	34,5
N=100	652	183	686	142

Tabell 4.2 viser at det ikke er noen forskjell i andel med negativ innstilling blant studenter i landsbyer på Gløshaugen respektive Dragvoll, mens det er en noe større andel positive forventninger blant studentene som begynte i en landsby ledet av en vitenskapelig ansatt fra Dragvoll. Forskjellene mellom studenter i ulike landsbyer er ikke signifikant.

Det er imidlertid en betydelig større andel studenter med negativ innstilling blant studentene som kommer fra Dragvoll enn blant studentene fra Gløshaugen, og her er forskjellen signifikant. Dette kan være en effekt av at emnet EiT har vært en obligatorisk del av studiet ved sivilingeniørstudiet i lengre tid enn ved masterstudier på Dragvoll og at studentene dermed forholder seg til emnet på en annen og mer positiv måte. Sivilingeniørstudentene har i høyere grad akseptert at EiT er et emne som inngår i graden de tar. I tillegg kan det være uttrykk for fagforskjeller mellom fast strukturerte studier, som sivilingeniørstudiet, og mer løst strukturerte studier, som masterstudier i fag ved HF og SV. Studenter som har tatt sin utdanning ved et av fakultetene som er lokalisert på Dragvoll har i høyere grad hatt valgfrihet gjennom hele studiet sitt og dermed hatt mulighet til å selve strukturere sitt studium. De er ikke i samme grad som

sivilingeniørstudentene vant til å ha obligatoriske emner som de må ta. Det er dermed mulig at de negative forventningene til EiT vil være av forbigående art, når emnet er godt etablert som en obligatorisk del av masterstudiet på alle fag vil også de negative forventningene til emnet trolig bli redusert. I tillegg er det mulig at skepsisen til EiT blant studenter ved Dragvoll kommer av oppdelingen i ulike campus ved NTNU, sivilingeniørstudenter og realfagsstudenter på Gløshaugen og HF og SV-fag på Dragvoll. Dette kan ha den uheldige effekten at det skaper stor distanse mellom ulike fakulteter og typer fag. Dersom dette er tilfelle, har EiT også en viktig funksjon som et emne som bygger broer mellom ulike fag og fakulteter.

Men er det så slik at de studentene som er knyttet til en landsby på «sitt» studiested, det vil si Gløshaugstudenter på landsby ved Gløshaugen og omvendt, som er mest positive, mens studenter som er knyttet til en «fremmed» landsby er mest negative?

Tabell 4.3 Innstilling til EiT før studiet begynte, etter campus og landsbytilhørighet

Landsby	Gløshaugen		Dragvoll		Alle
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll	
Positivt innstilt	23,4	24,6	33,7	19,5	24,4
Negativt innstilt	33,2	41,5	24,0	45,5	33,8
Verken positivt eller negativt	43,5	33,8	42,3	35,1	41,8
N = 100	582	65	104	77	828

Tabell 4.3 viser overraskende at det er studentene på studier ved Gløshaugen som er rekruttert til en landsby på Dragvoll som har høyest andel positiv, 34 prosent, og lavest andel negative, 24 prosent, blant respondentene. Studentene fra Dragvoll på en Dragvoll-landsby har lavest andel positivt innstilte, 19,5 prosent. Det er imidlertid bare signifikante forskjellene mellom studenter i en Dragvoll-landsby. Det er mulig at dette illustrerer at EiT er best innarbeidet blant studentene på Gløshaugen, og at de også ser positivt på å være med på et litt annerledes faglig opplegg. I intervjuer med studenter kommenterte noen sivilingeniørstudenter at de gledet seg til å ha et ikke-teknisk fag, «et fag der man ikke trenger å bruke kalkulator». Dermed er det kanskje ikke så forbausende at en tredel av studentene fra Gløshaugen som kommer i en landsby på Dragvoll er positive.

Tabell 4.4 Innstilling til EiT før studiet begynte, etter fornøydhets med plassering i landsby

	Positivt innstilt	Negativt innstilt	Verken eller	N
Jeg er i en av de landsbyene jeg helst ønsket meg	31,1	28,7	40,2	428
Jeg ønsket meg egentlig en annen landsby	15,3	39,2	45,5	209
Det spilte ingen rolle hvilket landsby jeg kom i	19,2	38,4	42,5	146
Jeg meldte meg etter fristen og fikk ikke velge	21,4	38,1	40,5	42
Alle	24,4	33,5	42,1	828

Som ventet er det de studentene som har kommet i den landsbyen de helst ønsket seg, som er mest positive. Forskjellene mellom gruppene er signifikante. Det er imidlertid nesten ingen forskjeller mellom de som sier at de egentlig ønsket seg en annen landsby, og de som sier at det ikke spilte noen rolle hvilken landsby de kom i.

Tabell 4.5 Studentenes forventninger til EiT

	Enig	Uenig	N
Jeg forventet å lære mye av samarbeid med studenter med annen fagbakgrunn	66,9	10,3	837
Jeg forventet å lære mer om samarbeid med andre mennesker	66,9	10,3	836
EiT er obligatorisk, man må gjøre det beste ut av det	79,0	7,1	834
Jeg så frem til/gledet meg til første landsbydag	26,0	40,0	836
Jeg hadde ingen spesielle forventninger til EiT	25,7	44,6	836

Studentene har hatt positive forventninger til å samarbeide med andre studenter og å lære om samarbeid rent generelt. Det er vel ikke så merkelig at det var stor tilslutning til utsagnet «EiT er obligatorisk, man må gjøre det beste ut av det». Mange fag eller emner kunne sikkert fått en tilsvarende omtale. Til tross for at sivilingeniørstudentene er mer vant til at emner er obligatoriske enn masterstudenter ved HF eller SV, er EiT et emne som sannsynligvis er svært forskjellig fra andre emner de har tatt, og dermed noe de kan ha en litt annen innstilling til. Når vi sammenligner studenter fra ulike campus, er det 61 prosent av studentene fra Dragvoll som er helt enig i utsagnet om at man må prøve å gjøre det beste ut av det på grunn av at EiT er obligatorisk, mens tilsvarende tall for Gløshaugenstudentene er 46 prosent. Derimot viser de to siste utsagnene at studentene i liten grad gledet seg til å begynne arbeidet i landsbyen. På den annen side er det også et mindretall som sier at de ikke hadde noen spesielle forventninger.

Tabell 4.6 Andel studenter som er enige i utsagn om forventninger til EiT, etter campus og landsbytilhørighet

Landsby Studium	Gløshaugen		Dragvoll		Alle
	Gløshaugen	Dragvoll-	Gløshaugen	Dragvoll	
Jeg forventet å lære mye av samarbeid med studenter med annen fagbakgrunn	57,4	56,9	58,7	42,9	56,1
Jeg forventet å lære mer om samarbeid med andre mennesker	69,2	60,0	67,3	55,3	66,9
EiT er obligatorisk, man må gjøre det beste ut av det	79,0	84,6	78,8	72,7	78,8
Jeg så frem til/gledet meg til første landsbydag	26,4	24,6	31,7	15,6	25,9
Jeg hadde ingen spesielle forventninger til EiT	25,9	21,5	25,0	28,6	25,7

Tabell 4.6 viser at det gjennomgående ikke spiller noen stor rolle om studentene er knyttet til samme campus som landsbyen tilhører eller ikke. Faktisk er det studentene fra Dragvoll som er i landsby på Dragvoll som tilkjenner de mest reserverte reaksjonene: De forventer i minst grad å lære mye av samarbeid med studenter med annen fagbakgrunn eller å lære om samarbeid med andre mennesker. De gledet seg også i mindre grad til første landsbydag. Disse studentene sa seg imidlertid i mindre grad enig i at «EiT er obligatorisk, man må gjøre det beste ut av det». Det er bare forskjellene mellom studentene som er i en Dragvoll-landsby i forhold til utsagnet om at EiT er obligatorisk som er signifikante. Dragvollstudentenes reserverte holdning kan vise på at de generelt er litt lunkne i forhold til emnet, dette er et obligatorisk emne som de ikke oppfatter som veldig relevant for sitt hovedstudium. Imidlertid kan det også være et utslag av at dette bare er andre året studenter fra Dragvoll deltar i Eksperter i Team og det dermed ikke er innarbeidet ennå.

4.1 Informasjon om emnet Eksperter i Team

Studentene ble spurt om hvordan de hadde fått informasjon om kurset før det startet. Den vanligste måten å få informasjon om emnet var gjennom emnebeskrivelse på NTNUs websider eller i studiekatalogen. Nesten halvparten sier at de fikk informasjon gjennom at de fikk e-post fra fakultetet eller instituttet og nærmere en tredjedel fikk informasjon gjennom presentasjoner av landsbyer og landsbytemaer på Dragvoll og Gløshaugen. Bare et fåtal sier at de fikk informa-

sjon gjennom fakultetets informasjonsmøter, meldinger på 'innsida' eller gjennom Universitetsavisa.

Informasjonen om emnet har stort sett nådd frem til studentene før studiestart, nesten seks av ti studenter mener at de visste tilstrekkelig om emnet før de begynte på det, og det er små, ignorerbare, forskjeller mellom studenter fra Dragvoll og Gløshaugen.

Det er stort sett samtaler med studenter som har deltatt i EiT tidligere som har påvirket forhåndsoppfatningen av emnet. Hele 56 prosent oppgir at deres holdning til EiT har vært preget av informasjon fra studenter som har deltatt i EiT tidligere. To tredjedeler oppgir at oppslag i Universitetsavisa har hatt liten innvirkning på den holdningen de hadde til EiT før de begynte.

4.2 Oppsummering

Omtrent halvparten av alle studenter har kommet i den landsbyen de ønsket seg, og dermed kan det se ut til at allokeringen til landsbyer som EiT-sekretariatet gjør, fungerer forholdsvis godt.

Det er en større andel av studentene fra Dragvoll som var negative til EiT på forhånd, og det er studenter fra studier på Gløshaugen som er i en landsby på Dragvoll som har høyest andel positive og lavest andel negative blant respondentene.

Studentene har positive forventninger til å samarbeide med studenter med annen fagbakgrunn og lære er om samarbeid, samtidig som det er mange som sier seg enige i at «EiT er obligatorisk, man må gjøre det beste ut av det».

Seks av ti studenter sier at de har fått tilstrekkelig informasjon om EiT på forhånd og de aller fleste har fått informasjon gjennom offisielle kanaler. Samtaler med andre studenter påvirker manges forhåndsoppfatning, over halvparten sier at deres holdning er preget av informasjon fra studenter som har tatt EiT tidligere. Derimot ser det ut til at oppslag i universitetsavisa har liten innvirkning på holdningen til EiT.

5 Studentenes erfaring med EiT

Spørreskjemaundersøkelsen ble gjennomført omtrent midt i semesteret, for å ha mulighet til å kartlegge hvordan studentene vurderte EiT etter å ha arbeidet med faget et par måneder. Erfaring må ses i forhold til de forventninger til emnet studentene hadde før de begynte, og de ble derfor bedt om å vurdere den erfaringen de gjort hittil i semesteret.

Tabell 5.1 Erfaring med EiT midtveis i semesteret, etter campus og landsbytilhørighet

	I landsby ved		Kommer fra studium	
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll
Bedre enn forventet	25,7	34,0	27,5	26,2
Omtrent som forventet	56,6	50,4	56,4	51,4
Dårligere enn forventet	17,8	15,6	16,1	22,4
N=100	651	183	686	141

Over halvparten av de som har svart mener at erfaringene med EiT er omtrent som forventet. Det er generelt noe flere som svarer at erfaringene er bedre enn forventet enn dårligere enn forventet. Forskjellene mellom ulike landsbyer og hvordan studenter fra ulike fakulteter opplever EiT er så små at de er ignorerbare.

Tabell 4.4. viste at de studentene som var tilfreds med landsbyen de hadde kommet i, også hadde gjennomgående mer positive forventninger til EiT enn de studentene som helst ville ha vært i en annen landsby. Har de også en mer positiv opplevelse av emnet EiT halvveis gjennom semesteret?

Tabell 5.2 Erfaring med EiT midtveis i semesteret, etter fornøydhets med plassering i landsby

	Bedre enn forventet	Omtrent som forventet	Dårligere enn forventet	N
Jeg er i en av de landsbyene jeg helst ønsket meg	32,6	54,1	13,3	427
Jeg ønsket meg egentlig en annen landsby	20,2	56,7	23,1	208
Det spilte ingen rolle hvilken landsby jeg kom i	25,9	55,1	19,0	147
Jeg meldte meg etter fristen og fikk ikke velge	14,3	61,9	23,8	42
Alle	27,2	55,4	17,4	827

Tabell 5.2 viser nokså klart at studenter som hadde kommet i den landsbyen de helst ville være, oftest mener at erfaringene er bedre enn forventet, selv om disse i utgangspunktet også hadde de mest positive forventningene. Erfaringene var minst positive blant dem som ville ha vært i en annen landsby, eller som hadde meldt seg etter fristen og dermed ikke kunne velge landsby.

Om man svarer at erfaringene er bedre eller dårligere enn forventet henger naturlig nok sammen med hvilke forventninger man har hatt. Generelt skulle man anta at jo dårligere forventninger, desto større sannsynlighet er det for å bli positivt overrasket. Samtidig kan det tenkes at studentene i noen grad forvrenger sine forventninger i ettertid: dersom erfaringene har vært positive, er det kanskje også en viss tendens til å ville svare at også ens forventninger var positive.

Tabell 5.3 Erfaring med EiT midtveis i semesteret, etter forventning til emnet på forhånd

	Bedre enn forventet	Omtrent som forventet	Dårligere enn forventet	N
Positivt innstilt	17,4	51,2	31,3	201
Negativt innstilt	39,1	50,9	10,0	281
Verken positivt eller negativt	23,4	60,9	15,7	350
Alle	27,3	55,2	17,5	832

Vi ser ganske klart at de som i utgangspunktet var mest skeptiske oftest mener at erfaringene er blitt bedre enn forventet. I gruppen av de som sier at de verken var positivt eller negativt innstilt på forhånd er det også en større andel som mener at EiT er bedre enn forventet, enn som mener at erfaringen er dårligere enn forventet. Blant de som i utgangspunktet var positive, var det 17 prosent som mente at erfaringene var bedre og 31 prosent dårligere enn forventet, mens tallene for de som var negative i utgangspunktet svarte henholdsvis 39 og 10 prosent. Forskjellene er signifikante. For begge grupper var det imidlertid halvparten som svarte at erfaringene var omtrent som forventet.

Slik som spørsmålene ble stilt, kan vi ikke gi noe klart bilde av studentenes generelle tilfredshet, men hovedbildet er vel at de er relativt forbeholdne. De fleste studenter mente at det var omtrent som forventet, samtidig som negativ eller positiv innstilling i utgangspunktet i betydelig grad ble snudd til en henholdsvis mer positiv eller mer negativ innstilling i løpet av emnet.

5.1 Synspunkter på arbeidet i landsbyen og i teamet

Studieemnet EiT er et omfattende og komplekst prosjekt, og selv om rammene er lagt sentralt, vil studentenes erfaringer i landsbyene i høy grad variere fra landsby til landsby avhengig av hvordan landsbyleder og læringsassistenter tilrettelegger arbeidet. For å kartlegge dette fikk studentene som deltok i spørreskjemaundersøkelsen vurdere ulike utsagn om arbeidet i landsbyen.

Tabell 5.4 Arbeidet med EiT er alt for omfattende ift omfang, etter campus og landsbytilhørighet

	I landsby ved		Kommer fra studium	
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll
Helt enig	27,1	52,5	24,0	75,9
Delvis enig	23,0	18,0	24,0	12,1
Verken enig eller uenig	32,1	15,8	32,9	6,4
Delvis uenig	10,7	10,4	11,6	5,0
Helt uenig	7,1	3,3	7,4	0,7
N=100	652	183	687	141

Over halvparten av alle studentene mente at arbeidet med EiT var for omfattende i forhold til et emneomfang på 7,5 studiepoeng. Dette inntrykket fikk vi også i samtaler med studentene. Hvorvidt dette skyldes de kravene som stilles til studentene, at studentene blir svært engasjert i sine prosjektoppgaver, eller henger sammen med hele emnets egenart, har vi ikke noe klart svar på. Men uansett er svarene her er såpass klare at de indikerer et problematisk misforhold. Det er imidlertid en klar forskjeller mellom ulike landsbyer, 50 prosent av studentene i landsby på Gløshaugen, er enige mot 70 prosent av studentene i landsby på Dragvoll. Mønsteret blir tydeligere dersom vi ser på studentenes tilhørighet, 48 prosent av studentene fra Gløshaugen og 87 prosent av studentene fra Dragvoll er enige i at arbeidet med EiT er alt for omfattende. Det er imidlertid mulig at dette kan være et utslag av at studentene på Dragvoll generelt er mindre vant med fag der det er obligatorisk tilstedeværelse, og dermed mener at obligatorisk oppmøte en dag i uken gjør emnet svært omfattende sammenlignet med andre emner de tar. I tillegg viser studier av studenters tidsbruk at sivilingeniørstudenter i gjennomsnitt bruker omtrent fem timer mer på studier per uke enn studenter i historie, språk og samfunnsfag (Wiers-Jenssen og Aamodt 2002, Hovdhaugen 2004).

Tabell 5.5 Studentenes vurdering av arbeidet i landsbyen

	Enig	Uenig	N
Opgavene i landsbyen har vært interessante	54,6	22,6	837
Landsbyen gir gode rammer for teamarbeidet	55,1	21,1	835
Arbeidet i landsbyen har vært dårlig organisert/ledet	24,2	52,9	836
Det har vært nyttig å samarbeide med studenter med en annen fagbakgrunn enn min egen	53,0	18,1	832
Jeg har blitt kjent med studenter jeg ellers ikke ville ha truffet	93,4	2,3	837
Arbeidet i gruppa er blitt ødelagt av at en/flere har vært negative	6,2	81,8	835

Det er små forskjeller i forhold til hvordan studentene vurderer oppgavene i landsbyen og om landsbyen gir gode rammer for teamarbeidet. Drøyt halvparten er enige i at oppgavene i landsbyen har vært interessante, og det var omtrent like stor andel som sier seg enige i at landsbyen gir gode rammer for teamarbeidet. Det er generelt en liten andel, omtrent en av fire, som sier seg enig i at arbeidet i landsbyen har vært dårlig organisert, og heller ikke her er det noen forskjeller mellom landsbyer på ulike campus eller studenter fra ulike campus.

Over halvparten av studentene er enige i at det har vært nyttig å samarbeide med studenter med en annen fagbakgrunn enn deres egen. Over 90 prosent sier at de har blitt kjent med studenter de ellers ikke ville ha truffet. Svært få studenter rapporterer at arbeidet i gruppen har blitt ødelagt av at en eller flere har vært negative, og fire av fem sier at de er uenige i utsagnet. Med andre ord ser det ut til at også de studentene som i utgangspunktet hadde en negativ holdning til EiT, ikke har latt det gå ut over gruppearbeidet i teamet.

Tabell 5.6 Jeg føler at jeg har kommet i feil team ift mine faglige interesser, etter campus og landsbytilhørighet

	I landsby ved		Kommer fra studium	
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll
Helt enig	8,9	13,1	8,3	15,5
Delvis enig	13,0	11,5	12,5	13,4
Verken enig eller uenig	18,4	20,8	18,3	22,5
Delvis uenig	21,9	18,6	22,7	13,4
Helt uenig	37,8	36,1	38,1	35,2
N=100	653	183	687	142

Det er omtrent en av fem studenter som føler at de har kommet i feil team i forhold til sine faglige interesser. Det er ingen forskjeller mellom studenter i ulike landsbyer, men det er signifikante forskjeller mellom Gløshaugen og Dragvoll-

studenter. Tabell 5.4 viser at det er 21 prosent av Gløshaugen-studentene som føler at de har kommet i feil team, mens dette gjelder for 29 prosent av Dragvoll-studentene. Dermed kan det se ut til at opplevd feilplassering er et noe større problem for studenter fra HF- og SV-fag enn andre, men generelt ser det ut til at plasseringen av studenter i landsbyer fungerer godt, og at de aller fleste studentene er fornøyde med sin plassering.

I intervjuene med studenter kom det frem at studenter ved Dragvoll i høyere grad enn studenter ved Gløshaugen syntes at det ikke var nok relevante landsbyer for dem å velge på. Dette kan være en effekt av at det er færre landsbyer som ledes av en vitenskapelig ansatt fra Dragvoll, og dermed færre temaer som de føler er relevante for dem. Men det kan også være et utslag av individuelle preferanser.

En viktig side ved arbeidet i landsbyen og i gruppene er hvordan gruppene er sammensatt av studenter med ulik faglig bakgrunn, og hvordan denne sammensetningen harmonerer med de oppgavene de skal løse.

Tabell 5.7 Faglig sammensetning i gruppen ift oppgavene, etter landsby resp. studium

	I landsby ved		Kommer fra studium	
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll
Passe bred	58,8	61,0	59,3	59,2
Burte vært bredere	30,2	18,1	28,7	22,5
For bred	10,9	20,9	11,8	18,3
N=100	652	182	685	142

Det klare flertallet sv studentene mener at sammensetningen i gruppa er passe bred. Det er om lag en dobbelt så stor andel som mener at sammensetningen burde vært bredere enn det var som mente at den burde vært smalere, i gjennomsnitt 27,5 prosent mot 13 prosent. Gitt at de fleste gruppene faktisk har en relativt bred faglig sammensetning, kan dette tolkes som en positiv tilslutning til tverrfaglighet. Det er bare signifikante forskjeller mellom studenter i ulike landsbyer, ikke studenter fra ulike campus. Det er en betydelig større ønske om mer tverrfaglighet blant Gløshaugen-landsbyene enn i landsbyene på Dragvoll. Dette kan ha sammenheng med at det faktisk er langt flere studenter med bakgrunn fra Gløshaugen i landsbyene på Gløshaugen, slik at det er flere landsbyer med bare Gløshaugenstudenter enn det er landsbyer med bare Dragvollstudenter. Dette kan også ses som et uttrykk for at deler av studentene ønsker en bredere definisjon av tverrfaglighet enn den som i dag praktiseres ved fordeling av studenter til landsbyene, og som at de i viss grad stiller spørsmålsteget ved om

faget er tilstrekkelig tverrfaglig, dersom det bare er studenter fra ulike sivilingeniør-programmer i teamene.

Hvordan mener så studentene ville vært den beste sammensetningen i teamene, flest likesinnede eller større grad av tverrfaglighet?

Tabell 5.8 Hvordan burte gruppen vært sammensatt faglig, etter landsby

	Landsby		Alle
	Gløshaugen	Dragvoll	
Bare ulike linjer siv.ing	38,8	5,7	31,6
Hovedsaklig siv.ing, noen fra Dragvoll	52,3	30,3	47,5
Bare HF/SV	0,6	10,9	2,9
Hovedsaklig HF/SV, men noen fra Gløs	7,5	49,1	16,7
Like mange av hver*	0,6	4,0	1,4
N = 100	623	175	798

*Var ikke nevnt som et alternativ i spørreskjema

Sterkest tilslutning, fra omtrent halvparten av studentene, får en sammensetning med et flertall av «egne» studenter, men med enkelte fra den andre siden. Det er imidlertid 39 prosent av studentene ved landsbyer tilknyttet Gløshaugen som mener at det bare burde være sivilingeniørstudenter i teamet, og i noen landsbyer er faktisk dette tilfelle. Studentene som er i en landsby på Dragvoll mener også i høy grad (30 prosent) at det burde være et flertall fra Gløshaugen. Sett på bakgrunn av at det var sivilingeniørstudentene som faktisk var mest positive til å ha en bredere faglig sammensetning av gruppene, kan det virke overraskende, men må bety at de med bred sammensetning ofte tenker på flere sivilingeniørlinjer.

Sammensetningen av gruppen kan også påvirke i hvilken grad studentene mener at de får mulighet til å bidra faglig i arbeidet med prosjektet. Stor faglig avstand mellom studentene kan medføre at ikke alle føler at de kan bruke sin faglighet, eller at gruppen ikke finner en problemstilling der alle kan bidra.

Tabell 5.9 I hvilken grad studentene mener at de har kommet med bidrag og forslag til prosjektoppgaven, etter landsby resp. studium

	I landsby ved		Kommer fra studium	
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll
I stor grad	39,1	32,2	39,7	27,5
I noen grad	49,2	53,0	48,4	59,2
I liten grad	11,6	14,8	11,9	13,4
N = 100	654	183	688	142

En drøy tredjedel av studentene mener at de i stor grad har kommet med bidrag og forslag til prosjektoppgaven, mens det bare er drøyt en av ti som mener at de i liten grad har kunnet bidra i prosjektarbeidet. Med andre ord mener de fleste studentene at de kan bidra med noe i arbeidet med EiT. Det er ingen forskjeller mellom studenter i ulike landsbyer, men det er forskjeller mellom studenter fra Gløshaugen og Dragvoll. Blant Gløshaugenstudentene er det 39,7 prosent som mener at de har bidratt i stor grad, mens tilsvarende tall for Dragvollstudentene er 27,5 prosent. Det er med andre ord en større andel av Gløshaugenstudentene som mener at de kan bidra i arbeidet med prosjektoppgaven enn Dragvollstudentene.

Tabell 5.10 I hvilken grad studentene mener at deres bidrag og synspunkter har blitt tatt hensyn til i teamet, etter landsby resp. studium

	I landsby ved		Kommer fra studium	
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll
I stor grad	63,9	62,1	63,9	61,3
I noen grad	35,2	37,4	35,2	38,0
I liten grad	0,9	0,5	0,9	0,7
N = 100	651	182	684	142

Omtrent to tredjedeler av studentene mener at deres bidrag og synspunkter har blitt tatt hensyn til i teamet, og bare en prosent mener at teamet i liten grad har hørt på deres synspunkter. Dette kan illustrere at klimaet i teamene stort sett har vært bra. Dette ble også kommentert av noen av studentene i intervjuer og under prosessrapporteringen: Gruppene strever etter konsensus, fordi man ikke ønsker konflikt. Imidlertid må det sies å være positivt at stort sett alle føler seg hørt i gruppen.

I forhold til arbeidet i landsbyen har evalueringsteamet også vært interessert i hvordan samarbeidet i landsbyen og i gruppene har fungert: Har studentene trukket lasset sammen, har det oppstått motsetninger i teamet, og hvordan har

man i så fall maktet å løse disse problemene? Det er videre relevant hvordan gruppene har vært sammensatt etter fagbakgrunn i forhold til de arbeidsoppgavene som skulle løses.

Tabell 5.11 Alvorlige motsetninger i teamet

	Antall	Andel	Andel blant de med problemer
Nei	671	80,9	
Ja, men vi har klart å løse det i gruppen	128	15,4	81,0
Ja, men vi klarte å løse det ved hjelp av læringsass./landsbyleder	14	1,7	8,9
Ja, og problemene er ikke løst ennå	16	1,9	10,1

Fire av fem studenter oppgir at det ikke har vært alvorlige motsetninger i teamet. Det er færre enn 2 prosent som sier at de har hatt alvorlige motsetninger i teamet som ennå ikke er løst. Majoriteten av de som sier at de har opplevd alvorlige motsetninger i gruppen, sier at de klarte å løse problemene i gruppen, uten hjelp utenfra, mens en tidel sier at de fikk hjelp av læringsassistentene eller landsbyleder til å løse motsetningene i teamet. Det ser med andre ord ut til at det fleste studenter har opplevd at arbeidet i teamene har fungert bra. I intervjuer med studenter, og gjennom våre observasjoner av presentasjoner av prosessrapporter er det også kommet til uttrykk fra flere studenter at de prøvde å være åpne og aksepterende i arbeidet i teamet, og at de søkte etter konsensus i gruppen. En uttrykte det som at «vi var snille mot hverandre, fordi man ikke kjente hverandre».

En annen kommentar som har gått igjen fra studentene, fremfor alt mot slutten av semesteret, er at noen læringsassistenter er for fokusert på konflikt. Enkelte studenter gikk så langt at de hevdet at læringsassistentene prøvde å skape konflikt i gruppen, uten at det egentlig var noen grobunn for det. Dette gjorde at noen av studentene følte at de fikk en annen type hjelp fra læringsassistentene enn de ba om, at de ba om hjelp med å få i gang prosessen, og læringsassistentenes svar var å prøve å skape konflikter i gruppen som ikke var der. Med andre ord prøvde læringsassistentene å bruke metoder som ikke fungerte på akkurat den studentgruppen. Om dette kommer av at læringsassistentene var usikre i sin rolle, at de selv ikke hadde lært andre metoder for å starte en gruppeprosess, eller at de metodene læringsassistentene prøvde å bruke i gruppen ikke passet helt med hvordan den gruppen arbeidet, er vanskelig å si. Det ble også kommentert fra en av landsbylederne at læringsassistentene savner opplæring i bruk

av verktøyene de lærer seg under opplæringen, og det er mulig å tolke det slik at læringsassistentene under opplæringen lærer en rekke verktøy (som det også ligger informasjon om på EiTs hjemmesider), men at de ikke lærer når de skal bruke dem. Dette reiser spørsmålet om hvordan opplæringen for læringsassistenter burde være utformet, og om den burde være mer differensiert?

Tabell 5.12 Arbeidsdelingen i teamet

	Antall	Andel
A: Alle gruppe-medlemmene har bidratt stort sett lite mye i arbeidet	772	92,6
B: Det har vært en eller flere som ikke har gjort noe	62	7,4
Totalt	834	100
B: Det at en eller flere ikke gjorde noe skapte i stor grad problemer	10	16,1
B: Det at en eller flere ikke gjorde noe skapte i noen grad problemer	37	57,9
B: Det at en eller flere ikke gjorde noe skapte i liten/ingen grad problemer	15	24,2

De aller fleste har opplevd at alle medlemmer i gruppen har bidratt stort sett like mye til arbeidet i teamet. Det er kun 62 personer, som utgjør 7,4 prosent av alle, som oppgir at en eller flere i gruppen ikke har gjort noe. Blant disse er det bare 10 stykker, 16,1 prosent, som sier at det i stor grad har skapt problemer for gruppen, mens 37 stykker, 57,9 prosent, sier at det i noen grad har skapt problemer i teamarbeidet. Med andre ord virker det som om «free-rider» problemet er forholdsvis lite i EiT, at en overveldende majoritet av studentene opplever at de arbeider like mye i gruppen som de andre. Dette er også positivt i forhold til at alle gruppe-medlemmene får samme karakter, det blir satt en felles karakter på hele gruppens arbeid. Men samtidig kom det under en prosesspresentasjon frem at ulike ambisjonsnivå i gruppen kan skape store samarbeidsproblemer. Dersom det er enkelte av studentene som har ambisjon om svært gode karakterer, mens andre bare vil gjøre det mest nødvendige, kan det dels lede til konflikter i gruppen og dels til at noen studenter, de mest ambisiøse, arbeider mye mer enn de andre gruppe-medlemmene for å ha mulighet til å opprettholde sin ambisjon om en god karakter. Om dette ikke er et svært utberedt problem, bare 7,4 prosent har hatt problemer med at gruppe-medlemmene ikke gjør like mye, så oppleves det som svært problematisk for de studentene det gjelder. I tillegg oppleves en felles karakter som alle i gruppen som urettferdig for de som har arbeidet mest, de ser at andre nyter godt av deres arbeid samtidig som de ønsker å gjøre sitt beste for å fortsatt oppnå en god karakter selv. En annen ting som ble påpekt i forbindelse med dette, var at det muligens er litt problematisk at landsbylederen, i dette fallet faglærer, også er sensor på prosessrapporten. Det faktum at faglærer er sensor, kan bidra til at studentene ikke ber om hjelp, av redsel for at

de spørre om ting som gjør at de får dårlig karakter. Implisitt i prosesstankegangen i EiT ligger at studentene skal lære å samarbeide og overvinne konflikter, men det finnes også tilfeller der dette ikke er mulig. Grunnene til dette kan være mange, men uansett hva grunnen er, så kan studentene oppleve det som problematisk å be om hjelp for å løse en konflikt som virker uløselig. I tillegg hadde vel den eneste løsningen på problemet med ulikt ambisjonsnivå i gruppen vært å utelukke den studenten som bare ønsker å gjøre det som kreves for å stå, og det er i utgangspunktet ikke forenlig med tankegangen i EiT. På en måte tar EiT, gjennom felles karakter, utgangspunkt i at alle studentene er like ambisiøse i forhold til emnet EiT, noe som er lite sannsynlig. Det vil alltid finnes studenter med ulikt ambisjonsnivå på et fag, noen nøyer seg med bestått mens andre ønsker så god karakter som mulig, og dette er det ikke mulig å gjøre noe med. Løsningen på problemet kan derfor være å innføre en individuell karakter i EiT, enten som et tillegg til felleskarakteren eller i stedet for felleskarakter.

Landsbyens tema kan i stor grad påvirke hvordan studentene opplever arbeidet i landsbyen. EiT våren 2005 består av totalt 50 landsbyer og i utgangspunktet skal alle ha et bredt tema. Imidlertid kan noen temaer oppfattes som videre enn andre, og dermed er det mulig å si at bredden i tema for landsbyene varierer noe. Hvordan temaet for landsbyen er utformet, kan også påvirke hvordan landsbyen styres og hvilken grad av frihet studentene har til å utforme sin problemstilling. For å kartlegge dette ble studentene bedt om å ta stilling til utsagn om temaet for landsbyen.

Tabell 5.13 Studentenes vurdering av landsbytemaet

	Enig	Uenig	N=100
Temaet var krevende og interessant	59,4	13,1	834
Temaet ga muligheter for at alle kunne delta	76,4	11,6	834
Jeg lærte lite av prosjektarbeidet	30,9	39,8	835
Prosjektarbeidet var lite reelt	26,1	48,8	836
Jeg fikk anvende mine eksisterende fagkunnskaper	42,4	41,5	834

Majoriteten av studentene, 60 prosent, mener at landsbyens tema var krevende og interessant. Dette henger sannsynligvis sammen med at over halvparten av studentene hadde kommet i den landsbyen de ønsket seg. Med andre ord ser det ut til at allokeringen av studenter på landsbyer fungerer forholdsvis godt.

Tre av fire studenter sier at temaet ga muligheter for at alle studenter i teamet kunne delta. Bare en av ti er uenig i at temaet ga muligheter for at alle kunne delta.

Like store andeler er enige og uenige i at de fikk anvende sine eksisterende fagkunnskaper. Med andre ord kan det se ut til at det er vanskelig for ganske

mange av studentene å få bruke sin faglighet i EiT. Imidlertid er det her ingen forskjeller mellom landsbyer ved ulike campus, studenter på ulike fakultetet eller campus, hvilket tilsier at det i så måte er mer tilfeldig om studentene føler at de får brukt sin faglighet inn i teamet. Det var en gruppe som i prosessrapporteringen kommenterte at de, når de ikke greide å finne en problemstilling der alle kunne bruke sin faglighet, i stedet valgte en problemstilling der ingen kunne bruke sin faglighet direkte. Det er mulig at en slik bevisst strategi er et forholdsvis ekstremt utslag av følelsen å ikke kunne bruke sin faglighet inn mot emnet EiT, men samtidig var det mange grupper der en eller flere av gruppedeltagerne under prosessrapporteringen sa at de ikke hadde brukt sin faglighet i teamet. I slike tilfeller kan det være relevant å påpeke at tverrfaglighet er blitt erstattet for en form for «common sense».

En viktig side ved organiseringen av arbeidet i EiT er i hvilken grad prosjektarbeidet har vært styrt, og i hvilken grad studentene har hatt innflytelse over og frihet til å utforme oppgavene selv.

Tabell 5.14 Hvordan prosjektarbeidet ble styrt av landsbyleder

	Enig	Uenig	N=100
Prosjektoppgaven var gitt på forhånd, men studentene har hatt stor frihet i hvordan den skal løses	50,7	39,3	826
Prosjektoppgaven og fremgangsmåte var klart definert på forhånd	8,7	78,3	825
Oppgaven var gitt i form av en vid ramme, måtte spesifiseres av studentene	81,7	10,2	831
Studentene har stått helt fritt i å bestemme innhold	61,7	25,3	827

Utsagnene gjengitt i tabell 5.12 er ikke gjensidig utelukkende, studentene ble derfor bedt om å uttrykke enighet eller uenighet i dem. Hovedinntrykket er at studentene har hatt ganske stor frihet i prosjektarbeidet. Det er sterkest enighet i at studentene har stått helt fritt, og dernest at oppgavene er gitt i form av en vid ramme. Finner vi her noen forskjeller mellom landsbyer på Dragvoll og Gløshaugen?

Halvparten av respondentene var enige i dette utsagnet, mens 40 prosent var uenige. Dette må bety at det var variasjoner mellom landsbyene. Videre syntes en slik organisering å ha vært vanligere i landsbyer ved Gløshaugen enn på Dragvoll.

Det synes som om det er litt mindre tilslutning til at studentene har stått helt fritt i å bestemme innholdet ved Gløshaugen enn ved Dragvoll.

Alt i alt ser vi at studentene har hatt store frihetsgrader, og at dette gjelder ved både Gløshaugen og Dragvoll. Noen forskjeller finner vi, men de er mindre enn likhetene.

Tabell 5.15 Studentenes holdning til hvordan prosjektarbeidet burte vært styrt

	Enig	Uenig	N=100
Prosjektoppgaven burte vært klarere presisert fra starten	43,6	34,8	834
Studentene burte hatt større frihet i å definere oppgaven	7,2	61,8	830
Veiledningen fra landsbyleder burte vært klarere	44,4	30,4	832

Det er noen flere som er enige enn uenige i at prosjektoppgavene burde vært klarere presisert, og at veiledningen fra landsbyleder burde vært klarere. Derimot er det svært få som mener at studentene burde ha hatt større frihet til å definere oppgavene. Vi fant her ingen forskjeller verken mellom studenter fra ulike landsbyer eller studium.

Konklusjonen er at studentene i EiT har store, og stort sett også store nok, frihetsgrader i prosjektarbeidet. Studentene synes ikke å ønske seg større frihetsgrader enn de allerede har, og i den grad studentene ønsker seg endringer, går det mest i retning av mer presisering og større klarhet i veiledningen. Det kan hende at noe av forklaringen til at studentene klager over omfanget av arbeidet i EiT er for stort er at de har måttet bruke mye tid i starten på å utvikle selve prosjektoppgaven, og dermed kommet på etterskudd i studiet.

5.2 Oppsummering

I noen grad kan vi si at studentenes holdninger til EiT er blitt mer positive da de besvarte spørreskjemaet enn da de startet. Flere mente at erfaringene var bedre enn forventet enn dårligere enn forventet. De som var mest skeptiske i utgangspunktet mente at erfaringene var bedre enn forventet, og erfaringene var mest positive blant dem som hadde fått oppfylt sitt ønske om landsby.

Vi finner en blanding av både positive og mer negative synspunkter på erfaringene i landsbyene. Et klart inntrykk er at arbeidsmengden oppfattes som for stor i forhold til emnets omfang på 7,5 studiepoeng. Ellers har erfaringene med å jobbe sammen med andre studenter vært positive, og oppgavene blir gjennomgående vurdert som interessante. Organiseringen og ledelsen får god karakter, og få grupper har fått sitt arbeid ødelagt av negativt innstilte gruppe-medlemmer. Stort sett mener også studentene at de er kommet i riktig landsby, noe

som tyder på at EiT-sekretariatet makter den krevende oppgaven med å fordele studenter på landsbyer på en god måte.

Studentene tilkjennegir også en positiv holdning til at gruppene er bredt faglig sammensatt.

Vi sitter også igjen med et positivt inntrykk av samarbeidsrelasjonene i gruppene. De aller fleste studentene har kunne komme med bidrag, som er blitt tatt hensyn til, arbeidet ser ut til å ha blitt jevnlig fordelt mellom gruppemedlemmene, og de få gruppene som har opplevd alvorlige samarbeidsproblemer har stort sett klart å løse problemene uten bistand av landsbyleder eller læringsassistenter.

Studentene er mer forbeholdne når det gjelder bruken av egne fagkunnskaper i prosjektarbeidet, og nesten en av tre mente at de hadde lært lite av prosjektarbeidet.

Studentene har hatt stor grad av frihet til å bestemme hvordan oppgavene skal løses innen vide rammer satt av landsbyleder, og ønsker snarere mer fastlagte rammer og klarere veiledning fra landsbyleder enn enda større frihet.

6 Studentenes utbytte av EiT

Spørreskjemaundersøkelsen tok også for seg hva som var studentenes utbytte av emnet EiT. Vi vil dels se på hvilket utbytte studentene mener at de har hatt av emnet på tidspunktet spørreskjemaet ble gjennomført og dels på hvilket utbytte de vil få av EiT i forhold til sin fremtidige jobb. Vi vil i denne presentasjonen gjennomgående analysere resultatene ved å sammenlikne svarene mellom studenter i landsbyer ved Gløshaugen og Dragvoll, og mellom studenter fra studier på Gløshaugen og Dragvoll. Er utbyttet av EiT likt for begge studentgruppene?

Tabell 6.1 Studentenes vurdering av om de har fått nye faglige kunnskaper og erfaringer, etter landsby og studium

	I landsby ved		Kommer fra studium		Alle
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll	
Enig	47,1	26,3	43,4	36,3	42,5
Uenig	36,6	48,3	39,4	37,6	39,1
N	654	182	688	141	836

Andelen som er uenige og enige i at de har fått nye faglige kunnskaper og erfaringer er nesten like høye, rundt 40 prosent. Andelen som er nøytrale er dermed lav, under 20 prosent. Det er en signifikant større andel studenter i landsbyer på Gløshaugen som sier seg enige. Neste halvparten av studentene i en Gløshaugen-landsby er enige i utsagnet, mens det bare gjelder for drøyt en av fire studenter i en Dragvoll-landsby. Det er også signifikante forskjeller mellom studenter fra Gløshaugen respektive Dragvoll, Gløshaugenstudentene rapporterer i høyere grad at de har fått nye faglige kunnskaper gjennom EiT enn studenter fra Dragvoll.

Tabell 6.2 Studentenes vurdering av om samarbeidet med studenter fra andre fagområder har vært lærerikt, etter landsby og studium

	I landsby ved		Kommer fra studium		Alle
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll	
Enig	56,2	57,7	54,8	65,2	56,4
Uenig	16,5	22,0	18,0	16,3	17,7
N	654	182	688	141	836

Det er ingen forskjeller mellom studenter i ulike landsbyer, men derimot er det forskjeller mellom studenter fra ulike studier. Det er en større andel av studentene fra Dragvoll som sier at samarbeidet med studenter fra andre fagområder har

vært lærerikt. Dette kan ha sammenheng med at disse studentene har større sjans for å komme i en gruppe med studenter med en helt annen fagbakgrunn enn studentene fra Gløshaugen, som ofte bare treffer andre sivilingeniørstudenter.

Tabell 6.3 Studentenes vurdering av om de har fått innsikt i hvordan de kan bli en bedre teammedarbeider, etter landsby og studium

	I landsby ved		Kommer fra studium		Alle
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll	
Enig	62,5	64,4	63,0	62,9	62,9
Uenig	14,3	15,0	13,4	19,3	14,5
N	651	180	684	140	831

Studentene er stort sett enige i at de har fått innsikt i hvordan de kan bli en bedre teammedarbeider gjennom EiT. Det er ingen forskjeller mellom studenter i ulike landsbyer eller fra ulike studier.

Tabell 6.4 Studentenes vurdering av om EiT har vært nyttig og relevant for deres hovedstudium, etter landsby og studium

	I landsby ved		Kommer fra studium		Alle
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll	
Enig	16,6	14,5	17,5	10,0	16,1
Uenig	64,5	71,1	64,3	73,6	65,9
N	650	180	683	140	830

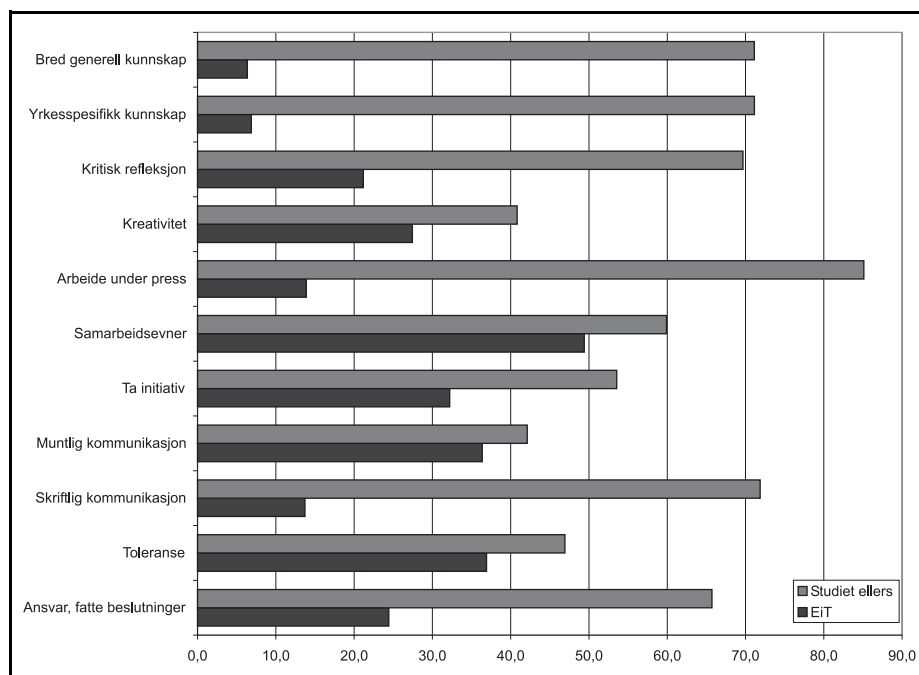
Nytten av EiT for hovedstudiet synes å være begrenset. Bare hver sjettede student sier seg enig, og nesten to tredjedeler av studentene sier seg uenige i at EiT har vært nyttig og relevant før deres hovedstudium. En må se dette på bakgrunn av at EiT tross alt er et relativt lite emne. Dessuten har studentene selvsagt hatt begrenset tid til å erfare om EiT har hatt noen nytte for hovedstudiet. Det er her signifikante forskjeller både etter landsby og studium studenten kommer fra. Det er en større andel av Dragvollstudentene og av studenter som er i en landsby ved Dragvoll som er uenige i at EiT har vært nyttig og relevant for hovedstudiet. Generelt sier studenter fra Gløshaugen, uavhengig av om de er på en landsby ved Gløshaugen eller Dragvoll seg i noen større grad enige i at EiT har vært nyttig og relevant for deres hovedstudium. Dette kan tolkes som at EiT i større grad oppleves som relevant for Gløshaugenstudentene, men det kan sannsynligvis henge sammen med at det er flere konkrete problemstillinger i Gløshaugenlandsbyer som de kan trekke inn i sitt hovedstudium.

Tabell 6.5 Studentenes vurdering av om de har opplevd EiT som bortkastet tid, etter landsby og studium

	I landsby ved		Kommer fra studium		Alle
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll	
Enig	28,7	28,0	28,0	29,8	28,5
Uenig	44,2	43,9	44,2	45,4	44,1
N	652	182	686	141	834

Det er en forholdsvis stor andel, 29 prosent, som sier at de ikke har opplevd noe utbytte av EiT, at det føles som bortkastet tid. Og selv om det er flere som er uenige enn enige i denne påstanden, er det en bemerkelsesverdig stor oppslutning om et så vidt sterkt utsagn. Her er det ingen forskjeller mellom ulike landsbyer og studenter.

For å belyse utbyttet av studiene har vi også anvendt et batteri av spørsmål som ofte er brukt i denne typen undersøkelser. Studentene er bedt om å angi i hvilken grad de har hatt utbytte av EiT og av studiet med hensyn på en rekke kompetansekompener.

Figur 6.1 Utbytte av EiT og av studiet ellers

Studentene mener fremst at det hovedsaklige utbyttet av emnet Eksperter i Team er bedre samarbeidsevner og i forholdsvis høy grad toleranse/evne til å verdsette ulike synspunkt, muntlig kommunikasjon og evne til å ta initiativ. Med andre ord er det de relasjonelle aspektene ved faget studentene fokuserer mest på når de skal vurderer utbyttet. Til sammenligning rapporterer studentene i mye høyere grad utbytte av utdanningen sin langs de ulike dimensjonene i spørsmålet. Dette er imidlertid ikke rart, da studiet er noe de har valgt selv og er sammensatt av flere deler, mens EiT er et enkelt kurs som i tillegg er obligatorisk. Studenter fra Dragvoll og Gløshaugen svarer forholdsvis likt på spørsmålene om utbytte, det er bare «kreativitet» som blir vurdert forskjellig. Blant Gløshaugenstudentene er det 25,8 prosent av studentene som mener at kreativitet er et utbytte de har fått av EiT, mens tilsvarende tall for Dragvollstudentene er 35,5 prosent. Med andre ord blir en større andel av Dragvollstudentene utviklet sin kreative side ved deltakelse i EiT enn Gløshaugenstudentene.

I noen grad er svarmønsteret slik at det indikerer at utbyttet av EiT er høyest på de faktorene der utbyttet av studiet ellers er lavest, men andre ord at EiT har en viss funksjon i å kompensere for læringsutbytte som hovedstudiet er dårligst i å utvikle.

Som en digresjon har vi også sammenlignet studentenes utbytte av sitt eget studium, presentert i tabell 6.6.

Tabell 6.6 Studentenes vurdering av stor grad av utbytte av sitt studium, etter campus

	Studiet ellers, Gløshaugen- student	Studiet ellers, Dragvoll- student
Bred generell kunnskap	71,5	70,0
Yrkesspesifikk kunnskap	74,5	56,5
Kritisk refleksjon og vurdering av eget arbeid	67,5	81,4
Kreativitet	37,0	59,3
Evne til å arbeide under press	87,2	77,0
Samarbeidsevner	64,6	37,1
Evne til å ta initiativ	52,9	58,7
Muntlig kommunikasjon	38,7	60,4
Skriftlig kommunikasjon	69,9	83,5
Toleranse, evne til å verdsette ulike synspunkt	44,0	62,9
Evne til å ta ansvar og fatte beslutninger	65,8	66,4

Men vi ser at det, med unntak av «bred generell kunnskap» og «evne til å ta ansvar og fatte beslutninger» er store forskjeller i hvilket utbytte studentene synes

at de får av hele studiet sitt, samtidig som de generelt rapporterer høy grad av utbytte i studiet.

6.1 Utbytte i forhold til framtidig arbeidsliv

Studentene har også blitt bedt om å vurdere nytten av EiT i en framtidig jobb-situasjon.

Tabell 6.7 Studentenes vurdering av om det tverrfaglige arbeidet vil være nyttig i arbeidslivet, etter landsby og studium

	I landsby ved		Kommer fra studium		Alle
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll	
Enig	54,3	52,2	54,5	51,8	54,0
Uenig	24,5	25,3	24,3	24,8	24,4
N=100	654	182	688	141	829

Over halvparten av studentene mener at det tverrfaglige arbeidet vil være nyttig i arbeidslivet, og her er det ingen forskjeller mellom studenter eller landsbyer.

Tabell 6.8 Studentenes vurdering av om samarbeid i grupp vil være nyttig i en framtidig jobb, etter landsby og studium

	I landsby ved		Kommer fra studium		Alle
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll	
Enig	73,5	68,0	73,4	69,5	72,7
Uenig	9,8	13,8	9,2	16,3	10,4
N=100	654	181	687	141	828

Derimot har studenter fra ulike campus og i ulike landsbyer noe forskjellig mening om det å samarbeide i gruppe vil være nyttig i arbeidslivet. Syv av ti mener at det å ha samarbeidet i gruppe vil være nyttig, men det er litt større andel som mener det blant studenter fra Gløshaugen og studenter i Gløshaugen-landsbyer.

Tabell 6.9 Studentenes vurdering av om samarbeid i grupp vil være nyttig i en framtidig jobb, etter landsby og studium

Landsby	Gløshaugen		Dragvoll	
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll
Enig	74,1	72,3	68,9	67,1
Uenig	9,2	10,8	8,7	21,1
N=100	584	65	103	76

Dersom vi ser på studenter fra ulike campus i ulike landsbyer ser vi at studentene fra Dragvoll utmerker seg i noen grad, der er det en av fem som er uenig i at samarbeid i gruppe vil være nyttig i en framtidig jobb mens det bare er en av ti som er uenig i det blant studenter ved landsbyer på Gløshaugen og Gløshaugenstudenter i Dragvoll-landsbyer.

Tabell 6.10 Studentersom er enige i at nytten av EiT i arbeidslivet vil være begrenset, etter landsby og studium

	I landsby ved		Kommer fra studium		Alle
	Gløshaugen	Dragvoll	Gløshaugen	Dragvoll	
Enig	45,6	46,2	44,6	50,7	45,7
Uenig	28,0	24,2	28,6	20,7	27,3
N=100	653	182	688	140	828

Nesten halvparten av studentene sier at de tror at EiT vil har begrenset nytte for dem i sitt framtidige arbeidsliv. Her er det små svakt signifikante forskjeller både etter landsby og etter hvilken campus studentene tilhører, mens det er ingen forskjeller mellom studenter fra ulike campus i ulike landsbyer.

6.2 Oppsummering

Resultatene i dette kapitlet peker i samme retning som det vi viste i kapittel 6: studentene har lært mye om å samarbeide, mens det rent faglige utbyttet er mer begrenset. Det er nesten likevekt mellom dem som ikke har fått nye faglige kunnskaper og erfaringer og dem ikke har fått det. Under halvparten av studentene sier seg uenige i at EiT ikke har gitt noe utbytte, og at det har vært bortkastet. Og nytten for hovedstudiet er begrenset. På den annen side har selve gruppesamarbeidet gitt studentene verdifulle erfaringer og ny innsikt, et utbytte som studentene også vurderer som nyttig i forhold til framtidig jobb.

EiT lykkes dermed i betydelig grad å gi studentene mer av det som ofte betegnes som «generiske» kunnskaper, dvs. kunnskaper som er felles for alle fagområder, og spesielt på feltet «sosio-kommunikative ferdigheter». Dette er egenskaper som det ofte påstås at høyere utdanning utvikler i for liten grad, noe som til en viss grad understøttes i vårt materiale. Vi kan dermed hevde at EiT dermed i noen grad kompenserer for svakheter i hovedstudiet på viktige områder.

7 Landsbyledere og læringsassistentenes erfaringer med EiT

For å kartlegge landsbyledere og læringsassistenters erfaringer ble det sendt ut spørsmål på e-post. Spørsmålene omhandlet opplæringen, samarbeidet i lederteamet i landsbyen og den enkeltes rolle i landsbyen. I tillegg ble det registrert hvor mange ganger de hadde vært landsbyleder/læringsassistent og om de skulle være det igjen neste år. Totalt har 24 landsbyledere og 12 læringsassistenter besvart spørsmålene. Det er med andre ord svært få av læringsassistentene som har svart og svarene vil ikke bli direkte presentert her, men trukket inn i analysene generelt og i dette kapitlet fremfor alt for å speile landsbyledernes utsagn om samarbeidet mellom landsbyledere og læringsassistenter. I tillegg til spørsmål på e-post er det gjennomført intervjuer med både landsbyledere og læringsassistenter i omtrent 10 ulike landsbyer.

7.1 Landsbyledernes generelle erfaringer

Blant landsbylederne som har svart på e-postspørsmålene, er det en tredjedel som er landsbyleder for første gang, mens to tredjedeler har vært landsbyleder minst en gang tidligere. En femtedel av landsbylederne som har svart, er landsbyleder for femte eller sjette gangen.

I følge sekretariatet er det 10–15 landsbyledere som har ledet en landsby de siste fire til fem årene. Noen få deltok også i pilotprosjektet som var en del av utviklingen av EiT. I år er nesten halvparten av landsbylederne nye for året, mens det tidligere år har vært omtrent en tredjedel nye landsbyledere hvert år. Grunnen til at det er mange flere nye landsbyledere i år enn tidligere, er at det har kommet til studenter fra fakulteter som tidligere ikke hadde EiT som emne i mastergraden, og fakultetene skal stille med landsbyledere i forhold til antallet studenter fra det fakultetet som tar emnet EiT.

De aller fleste landsbylederne som har svart, er positive til EiT og kan tenke seg å være landsbyleder neste vår igjen. De positive landsbylederne er som regel opptatt av prosessen i tillegg til fagligheten i sin landsby.

De få som er negative, og som ikke kan tenke seg å være landsbyleder neste vår, har alle bare vært landsbyleder en gang. Det er to hovedgrunnene landsbylederne oppgir til at de ikke ønsker å være landsbyleder, dels at det innebærer

stor arbeidsbelastning gjennom at det er vanskelig å kombinere med resten av stillingen deres, og dels at det faglige innholdet i landsbyen er for lite eller at de ikke får brukt sin faglighet og heller ikke får noe eget faglig utbytte av å under- vise i emnet slik de får i andre emner.

7.2 Landsbyledernes erfaringer med opplæringen

Opplæringen for landsbyleder er obligatorisk, likevel var det enkelte som ikke deltok i opplæringen sist høst. Slik har det vært helt siden starten. Enkelte vitenskapelige ansatte som sier seg villige til å være landsbyleder i EiT, ønsker ikke å delta i opplæringen. Imidlertid gjelder dette bare for en eller to landsbyledere hvert år. Målet er at alle landsbyledere skal delta i opplæringen på høsten, blant annet kan det være uheldig for samarbeidet mellom landsbyleder og læringsassistenter dersom den ene parten ikke deltar i opplæringen, og lederteamet får også mindre tid på seg til å bli kjent og sammen arbeide med landsbytemaet før studiestart på våren.

Hensikten med opplæringen for landsbyledelsen på høsten er todelt, dels å lære opp lederteamet i ulike teknikker for å fasilitere gruppeprosessen, og dels å gi lederteamet en god ramme for å bli kjent og utvikle seg selv som et team. Læringsassistentene blir allokert på landsbyene av EiT-sekretariatet, og landsbyene blir samlet tre og tre i klynger. Under opplæringen samarbeider de i klyngene, som er ment å bli en viktig arena der landsbylederne kan møtes og utveksle erfaringer. Imidlertid virker det på de landsbylederne som har svart på e-postspørsmålene som om det har vært forholdsvis lite samarbeid på tvers av klyngene. Dette kan ha noe å gjøre med tidspress, at selve emnet tar så mye tid at det ikke er tid til å samarbeide i klynger. Samtidig er det enkelte klynger som har arbeidet svært tett sammen, så det er mulig at samarbeidet i klynger er mer avhengig av person enn andre faktorer.

Det er varierende meninger fra landsbylederne om opplæringen de har fått. Mange, fremfor alt blant de som har tidligere erfaring som landsbyleder mener at opplæringen er for tidskrevende, og dette gjelder også for det fåtallet som ellers sier at opplæringen er god. I tillegg til kommentaren om at opplæringen er for tidskrevende, er det et flertall som mener at den er lite målrettet og konkret. Noen uttrykte det som at opplæringen er «for lite fokusert på konkrete metoder», mens andre sier at det er for lite erfaringsoverføring fra erfarne landsbyledere til de som skal være landsbyleder for første gang.

Det ser ut til at flertallet av de som er landsbyledere for første gang, synes at opplæringen er fragmentarisk og at det er for lite opplæring i konkrete metoder, noe som de mer erfarne landsbylederne kanskje har tilegnet seg gjennom de tidligere årene de har vært landsbyleder. Det er flere av de som er landsbyledere for første gang som kommer med kritikk, blant annet gjennom utsagnet «det burte vært mye tydeligere hva som er gitte rammer og hva du som landsbyleder kan bestemme og ikke» og at opplæringen bar preg av at landsbylederne ikke fikk «informasjon om hvilke verktøy som skal brukes for å hjelpe studenter i de ulike prosjektfasene og ingen tips og råd om mulige problemer, eller hvordan man skal hjelpe studentene å løse dem». Kritikken her går på at opplæringen ikke er tydelig nok overfor de nye landsbylederne, samtidig som noen av de mer erfarne landsbylederne sier at de opplevde at «opplæringen var bra i år, men har vært for banal tidligere år». Andre blant dem som har vært landsbyleder flere ganger, mener at opplæringen var mer meningsfylt i starten, men at de nå ikke føler samme behov for opplæring. Dette kan tyde på at det ville vært bra med en mer differensiert opplæring av landsbylederne, der de nye landsbylederne samles i en gruppe som får mer grundig opplæring enn de som har vært landsbyleder tidligere. Det er også mulig at en første innføringsdel i opplæringen bør være obligatorisk for de nye landsbylederne, men at det er et frivillig tilbud til landsbyledere som har deltatt tidligere.

Det er også flere landsbyledere som tar til orde for at det burte være mindre grad av rollespill og tegning og maling i opplæringen og mer fokus på konkrete metoder. En landsbyleder uttrykker det som om «opplæringen i år ble litt mye føle og kjenne». Samtidig er det flere som uttrykker behov for å lære mer om verktøyene læringsassistentene blir presentert for, fremfor alt for å selv få mer innsikt i og kunnskap om gruppeprosesser. En landsbyleder uttrykker dette som «skulle ønske at jeg hadde fått en annen type opplæring, slik at jeg kunne ha bidratt mer i forhold til prosessdelen».

Dermed kan det se ut til at landsbylederne er forholdsvis enige om at de trenger en litt annen opplæring enn den de får i dag, og at den bør differensieres etter om man har vært landsbyleder tidligere eller ikke. I tillegg fremstår det som et ønske fra nye landsbyledere med en høyere grad av erfaringsoverføring fra erfarne landsbyledere til nye landsbyledere.

7.3 Landsbylederens rolle i landsbyen

Landsbylederens rolle er i utgangspunktet lite strukturert, den enkelte velger selv hvordan han/hun vil lede sin landsby. I svarene fra landsbylederne kommer det frem tre ulike hovedmåter å være landsbyleder på:

- tilrettelegger eller administrator
- klar lederrolle eller teknisk direktør
- prosessleder som skal skape et godt lærings- og arbeidsmiljø

De landsbylederne som oppfatter seg selv som først og fremst en tilrettelegger, administrator eller veileder i bakgrunnen, har en tilbaketrukket rolle. De ønsker at studentene skal gjøre mest mulig selv og bare få råd når de selv ber om det. Ansvaret for å søke informasjon og veiledning, både i og utenfor landsbyen, ligger i høy grad på studentene selve. Enkelte av landsbylederne som har valgt denne lederstilen uttrykker imidlertid frustrasjon over at de i liten grad får brukt sin faglighet i EiT, og en følelse av at de ikke helt mestrer faget. Andre ser det som en unik mulighet til å lære å lytte bedre, i stedet for å alltid være den som snakker selv. Med andre ord har den tilbaketrukne rollen både positive og negative sider ved seg.

Landsbyledere som oppfatter seg selv som teknisk direktør eller som sier at de har en klar lederrolle har tatt et mer aktivt valg om å styre prosessene i teamene i en viss retning. De leder også ofte landsbyer med et forholdsvis konkret tema, og de overlater alt ansvar for prosess til læringsassistentene. I tillegg har de knyttet noen eksterne ressurspersoner til arbeidet i landsbyen, dels for å supplere sin egen faglighet, men også for å gi studentene kontakt med fagmiljøer som grenser til landsbytemaet.

Den siste typen landsbyledere fokuserer på at de er *engasjert* og er *tilstede i landsbyen*, og at de har som mål å skape et godt lærings- og arbeidsmiljø samt legge til rette for arbeidet med prosessrapporten. En av dem kommenterer imidlertid at «mens faget har fokus på prosessen med det å jobbe i team, er studentene ofte resultatorienterte og oppfatter derfor produktet de skal lage som hovedpoenget». Dermed kan det bli en vanskelig balansegang for landsbyleder å motivere studentene i forhold til fagets mål, samtidig som man utnytter interessen studentene viser for å skape et produkt.

Hvor mye landsbylederen er tilstede i landsbyen, varierer. Noen uttrykker at de har brukt mye tid sammen med teamene mens andre har trukket seg tilbake. Imidlertid er dette ikke direkte knyttet til lederstil uten snarere til person, noen av landsbylederne som sier at de har en tilbaketrukket rolle, er likevel mye tilstede i landsbyen. Det som kanskje er et tankekors, er at det er obligatorisk for studen-

tene å møte på landsbydagen på onsdager, mens landsbylederne selv kan velge om de vil møte. Noen velger en stil der de sitter på kontoret sitt, riktignok med åpen dør, men at studentene selve må ta kontakt dersom de ønsker det. Det er tenkelig at terskelen for å spørre om hjelp er større dersom studenten må gå inn på et kontor, enn når landsbylederen er til stede i rommet eller går rundt mellom gruppene for å forhøre seg hvordan det går. Samtidig er måten en forholder seg til studentene på i læringssituasjonene, svært individuelt akkurat som lederstil, og den ene måten å være på er ikke nødvendigvis bedre enn den andre. I tillegg er det mulig at måten landsbylederen leder sin landsby på, har sammenheng med landsbyens tema, om det er et bredt tema eller er mer spisset tema.

7.4 Samarbeidet mellom landsbylederen og læringsassistentene

Stort sett alle landsbyledere som har besvart e-postspørsmålene er fornøyde med sitt samarbeid med læringsassistentene. De positive reaksjonene varierer i grad fra «ok» til «utmerket!!!», men alle ser ut til å ha en positiv opplevelse av å arbeide i et lederteam sammen med studentassistenter, også de som ellers ikke var så fornøyde med EiT.

De få landsbylederne som har kommet med negative kommentarer, har alle vært landsbyledere tidligere. De har et sammenligningsgrunnlag og mener at studentassistentene de hadde i fjor eller et tidligere år var flinkere. Om dette er et utslag av enkelte lederteam i årets EiT ikke passet så godt sammen eller en følelse av at «det var bedre før», er vanskelig å si. Uansett kan det hende at landsbyledere som har vært med tidligere, har større krav til læringsassistentene de skal samarbeide med, blant annet fordi de har et sammenligningsgrunnlag.

De aller fleste av læringsassistentene som har svart uttrykker også at de har hatt et godt samarbeid med landsbylederen. Det er kun 12 av totalt 100 læringsassistenter som har svart på spørsmålene på e-post og blant disse er det to som uttrykker negative erfaringer. Dårlig samarbeid mellom læringsassistenter og landsbyledelse eller ulike oppfatninger om hvordan landsbyen bør ledes, det vil si hvor mye ledelsen skal intervensjon i studentenes arbeid, virker å være hovedårsaken til at samarbeidet ikke har fungert godt. Vi tolker det slik at dårlig samarbeid først og fremst kommer av at teamet er sammensatt av tre individer og at alle personer ikke fungerer like godt sammen. Noen mennesker passer ikke sammen og har dermed større sannsynlighet for å oppleve samarbeidsproblemer. Imidlertid prøver EiT-sekretariatet å løse opp i konflikter mellom ledere

og læringsassistenter i løpet av semesteret, dersom det er mulig. Men det er sannsynligvis ikke mulig i alle tilfeller og kan dermed påvirke hvordan landsbyen ledes og også hvordan studentene opplever landsbyen.

EiT-sekretariatet har som mål å besøke alle landsbyer flere ganger i løpet av semesteret og gjennomfører også det. Noen landsbyledere tar kontakt når de opplever problemer, mens andre ikke tar kontakt. Dette er sannsynligvis også en effekt av at individer er ulike. På bakgrunn av at det er så få svar fra læringsassistenter kan vi ikke si noe om hvor utbredd samarbeidsproblemer i teamet er, men sannsynligvis er det forholdsvis sjelden. Som sagt var får alle landsbyer i løpet av semesteret besøk av undervisningsassistentene eller faglig leder, som ser hvordan arbeidet går og om landsbyen trenger noen form av hjelp. Denne oppfølgingen av landsbyene er sannsynligvis svært nødvendig, både for å sikre at landsbyene fungerer godt og for å løse opp eventuelle konflikter, men også som en trygghet for landsbylederne. Mange vitenskapelige ansatte ved universitetene er ikke særlig vant til å måtte samarbeide så nært med annen undervisningspersonale og heller ikke å undervise et fag som kanskje ligger et stykke fra eget felt. Dermed utgjør EiT-sekretariatet et sikkerhetsnett for landsbylederne. Sekretariatet er ressurspersoner for landsbyene, og evalueringsteamet opplever at de har god oversikt og kjennskap til hva som foregår i den enkelte landsby og hvordan arbeidet går framover, samt hvor det er behov for hjelp.

7.5 Oppsummering

De aller fleste landsbylederne er positive til EiT og kan tenke seg å være landsbyleder igjen neste vår. De få som er negative, og som ikke kan tenke seg å være landsbyleder neste vår, har alle bare vært landsbyleder en gang. Hovedgrunnene de oppgir til at de ikke ønsker å være landsbyleder igjen er dels at det er stor arbeidsbelastning, og dels at det faglige innholdet i landsbyen er for lite eller at de ikke får brukt sin faglighet.

Det er varierende meninger fra landsbylederne om opplæringen, men et flertall synes at opplæringen er fragmentarisk og at det er for lite opplæring i konkrete metoder. Det siste gjelder først og fremst for de som er landsbyledere for første gang. Noen av de mer erfarne landsbylederne uttrykker i stedet at de ikke føler samme behov for opplæring lenger. Dette kan tyde på at det ville vært bra med en mer differensiert opplæring av landsbylederne, der de nye landsbylederne samles i en gruppe som får mer grundig opplæring enn de som har vært landsbyleder tidligere.

Svarene fra landsbylederne tyder på at det finnes flere måter å være landsbyleder på, og at alle må finne en måte de er komfortable med. I tillegg er det mulig at landsbyens tema har sammenheng med måten landsbylederen leder sin landsby på.

Stort sett har samarbeidet mellom landsbyleder og læringsassistenter fungert godt. For de få landsbyer der det ikke har fungert godt er EiT-sekretariatet ressurspersoner for landsbyene og har god oversikt og kjennskap til om det er landsbyer der det er behov for hjelp.

8 Samlet vurdering

I evalueringsoppdraget som NTNU hadde presentert overfor NIFU STEP var det formulert 7 spørsmål som skulle tjene som rettesnor for evalueringen:

1. Hvordan harmonerer innholdet i studiet med målet som er satt for emnet Eksperter i team?
2. Hvordan harmonerer undervisnings- og gjennomføringsformen med målet som er satt for emnet Eksperter i team?
3. Hvordan harmonerer de vurderingskriteriene som blir benyttet med målet som er satt for emnet Eksperter i team?
4. Er kvalifikasjonen til og opplæringen av de som skal lede landsbyene og være ansvarlig for undervisningen er god nok?
5. Er emnet administrert og ledet på en måte som harmonerer med målet for emnet?
6. Bidrar Eksperter i team med en framtidsrettet kompetanse som ser ut til å være relevant for studentene, deres yrkesutøvelse og samfunnet?
7. Er ideen for emnet god, vurdert mot den utviklinga vi må anta at universitetet får?

I gjennomføringen av evalueringen har vi forholdt oss relativt fritt til de overordnede evalueringsspørsmålene, og ikke brukt dem slavisk fordi problemstillingen kan belyses på flere måter. Vi vil i dette kapitlet likevel forsøke å gi svar på disse spørsmål basert på den informasjonen vi har innhentet fra studenter, landsbyledere og andre med tilknytning til emnet. Vi har avslutningsvis også formulert noen anbefalinger. Både den avsluttende drøftingen og anbefalingene står helt og holdent for evalueringsteamets regning.

8.1 Samsvar mellom mål og innhold

For å besvare dette spørsmålet må vi betrakte resultatene i forhold til læringsmålene som er formulert for EiT.

Gjennom å delta i tverrfaglig samarbeid skal studentene utvikle

- Innsikt i egen atferd og hvordan den påvirker teamet
- Innsikt i hvordan den enkelte lar seg influere av teamet
- Innsikt i egen kompetanse og hva den kan tilføre fellesskapet
- Evne til å anvende dette til å løse tverrfaglige problemstillinger

Hovedinntrykket vi har fått fra resultatene i spørreskjemaundersøkelsen, bekreftet også i våre intervjuer med studentene, er at studentene finner erfaringene med EiT positive når det gjelder det å samarbeide med studenter med en annen faglig bakgrunn, og har fått trening i å takle gruppearbeid. De har også tilegnet seg innsikt i hvordan de selv fungerer i samarbeidssituasjoner. Det betyr at de to første læringsmålene med EiT er tilfredsstillende oppfylt. Inntrykket er også at studentene verdsetter denne erfaringen, og at den vil være nyttig i en framtidig arbeidssituasjon.

Derimot er oppfyllelsen av de to neste læringsmålene mer usikre. Studentene ser i mange tilfeller ut til ikke å ha fått anvendt sine fagspesifikke kunnskaper fra studiene i løsningen av oppgavene og i å anvende dette i et tverrfaglig arbeid. Vi har et inntrykk av at oppgaveløsningen i mange tilfeller mer har preg av «common sense» enn av anvendelse av ulike faglige kunnskaper.

Det er nødvendig å ta noen forbehold angående en slik påstand. For det første er begrepet «tverrfaglig» i seg selv uklart, og kan gis mange fortolkninger. For det andre er det mulig at studentene setter for strenge krav i å vurdere bruken av egen faglig bakgrunn. I mange arbeidssituasjoner er det slik at utdanningsbakgrunn er nyttig uten at man eksplisitt oppfatter å bruke kunnskaper ervervet gjennom studiene.

Disse problemstillingene berører et dilemma som synes å ligge i EiT: mellom faglig innhold (hva enn vi legger i det), og de prosessuelle, gruppedynamiske. Vårt standpunkt er at det ikke er noe motsetningsforhold mellom læringsmål knyttet til det faglige og de sosiale relasjonene. Tvert om mener vi med bakgrunn av det studentene selv tilkjenner, at det prosessuelle utbyttet er best når de faglige oppgavene oppfattes som reelle og faglig relevante. Dersom det ligger læring for studentene i å løse samarbeidsproblemer underveis, vil slike situasjoner kunne oppstå naturlig i de tilfellene studentene engasjerer seg faglig, ikke som et resultat av «konstruerte» gruppeprosesser. En student formulerte det slik at han ikke gadd å engasjere seg nok i å fremme sine egne synspunkter i et faglig arbeid han ikke oppfattet som tilstrekkelig reelt og faglig stimulerende. Det må her føyes til at dette neppe er et gjennomgående problem i alle landsbyer. Det er åpenbart store variasjoner mellom landsbyer, i noen løser studentene oppgaver som er klart relatert til deres fagbakgrunn, og andre landsbyer er denne koplingen er svakere.

En avgjørende faktor for arbeidet i gruppene er hvordan studentene er sammensatt etter studiebakgrunn, og hvordan den faglige bredden står i forhold til arbeidsoppgavene. Hvor godt stor faglig spredning fungerer, vil variere med oppgavene. I enkelte tilfeller vil det være en fordel å komponere teamet med stu-

denter som har en relativt lik fagbakgrunn (for eksempel ulike linjer sivilingeniør eller ulike HF-fag), mens andre oppgaver løses best dersom det er stor faglig spredning i gruppen. Stor faglig spredning kan være noe av årsaken til at ikke alle har opplevd å få brukt sine faglige kunnskaper, men det kan like gjerne ha sammenheng med valg og gjennomføring av oppgavene.

Dersom enkeltstudenter i en gruppe har en svært annerledes fagbakgrunn enn de andre medlemmene, kan det være en risiko for å bli isolert. Siden det er en overvekt av teknologistudenter vil denne faren være mest aktuell for studenter som kommer fra Dragvoll, der også den sterkeste skepsisen mot EiT er lokalisert. Vi fant imidlertid ingen tegn på en slik form for segregering eller utestegning av studenter med en annen bakgrunn. De aller fleste studentene har svart at de har kunnet bidra i gruppearbeidet, og at deres bidrag er blitt tatt hensyn til. Dessuten gir de fleste studentene uttrykk for at de ville ønske å være i en gruppe med en nokså bred faglig sammensetning.

Vår konklusjon er at det faglige utbyttet for studentene i EiT bør om mulig styrkes. Imidlertid kan det reises spørsmål om dette betyr et avvik i forhold til læringsmålene: læringsmålene har ikke formulert noe sterkt krav vedrørende faglig utbytte, jf. formuleringer som «Innsikt i egen kompetanse...» og «Evne til å anvende dette (innsikten) til å løse tverrfaglige problemstillinger». Dermed kan arbeidet med å styrke det faglige utbyttet i EiT også fremtvinge en revisjon av læringsmålene.

8.2 Undervisnings- og gjennomføringsformer

Evalueringssteamet har ikke kunnet gå dypt inn i måten undervisningen i de enkelte landsbyene er organisert. Her er det åpenbart store variasjoner, noe som også er naturlig gitt de ulike oppgavene i landsbyene.

Rent generelt gir studentene positiv tilbakemelding på hvordan arbeidet i landsbyene har vært ledet og organisert. Mange mener at oppgavene burde ha vært klarere formulert fra starten av, men mange er også klart uenige i en slik påstand. Dette uttrykker at det er stor variasjon.

I en rekke av landsbyene er den faglige oppgaven formulert i samarbeid med en bedrift eller en organisasjon som «problemeier». I en del tilfeller støttes også landsbyen økonomisk. Dette øker relevansen av arbeidet i gruppene og motivasjonen blant studentene, og gir i tillegg adgang til kontakt med bransjer eller bedrifter. Den økonomiske støtten til enkelte landsbyer skaper imidlertid ulikheter som det kan stilles spørsmålstegn ved om kan være uheldig.

Samarbeidet studentene imellom synes i det store og hele å forløpe uproblematisk. Det har oppstått få større konflikter som studentene selv ikke har vært i stand til å løse, og ujevn arbeidsinnsats synes heller ikke å ha vært noe stort problem. Splittelse mellom Dragvoll- og Gløshaugenstudenter har vært mindre enn man kanskje kunne frykte, og studenter som «har krysset grensen», skiller seg ikke ut med mer negative vurderinger.

Imidlertid er det en klar reaksjon på at arbeidet i EiT har vært for omfattende i forhold til emnets omfang på 7,5 studiepoeng. Det er imidlertid ikke enkelt å danne seg noe klart bilde av hvorfor det er slik: at studentene legger mye arbeid i oppgaven, at de bruker for lang tid før de kommer ordentlig i gang, eller at kravene som signaliseres er for høye.

Hovedinntrykket er at undervisnings- og gjennomføringsformene i det store og hele er godt i samsvar med målene for emnet, men at de store variasjonene mellom landsbyer og grupper utgjør en utfordring.

8.3 Vurderingsformer og vurderingskriterier

Evalueringssteamet har ikke kunnet gå inn på om vurderingskriteriene står i forhold til de faglige oppgavene i de ulike landsbyene. Dette ville ha vært en svært omfattende oppgave, og ville dessuten kreve inngående faglig kompetanse på de ulike områdene.

Imidlertid har det vært reist kritiske spørsmål rundt sensureringen, både fra landsbyledere og studenter. Flere landsbyledere ønsker å ta i bruk ekstern sensor, noe som bryter med tanken om at klyngene skal sensurere hverandre. I tillegg har landsbyledere kommentert at de opplever at det er vanskelig å sensurere oppgaver innen fag de ikke føler at de har kompetanse innen.

I tillegg til dette er det studenter som mener at det, på grunn av «freerider» problemet burde vært en individuell karakter, slik at alle får uttelling for den jobben de gjør. «Freerider»-problemet ser ut til å være svært lite utbredt, samtidig som individuell karakter er et forholdsvis forståelig krav fra de gruppene som opplever at noen i gruppen arbeider mindre enn de andre.

At det foretas en egen bedømmelse av den faglige oppgaven og prosessrapporten synes å være hensiktsmessig gitt målene for EiT, og vektleggingen synes også vel begrunnet. Det er imidlertid reist en del spørsmål om prosedyrene for bedømmelse er hensiktsmessige, spesielt ved at det er landsbyleder som forestår bedømmelsen. Selv om studentene har tilhørt ulike landsbyer, får de likevel en karakter som gjelder emnet som sådan, og der studenter som kommer fra ulike landsbyer kan komme til å bli sammenliknet med hverandre. Fordi det er lands-

byleder som normalt har den beste og mest relevante fagkunnskapen i forhold til landsbyens emne, er det naturlig at vedkommende har betydelig innflytelse over bedømmelsen, men dette gjelder neppe bedømmelsen av prosessoppgaven i samme grad.

Igjen ser vi dilemmaet ved at landsbyene er så vidt ulike, mens EiT utad framstår som ett emne.

8.4 Kvalifikasjoner og opplæring av de som skal lede landsbyene

Landsbylederne er rekruttert blant det faglige personalet ved de ulike instituttene ved NTNU, og utformer dessuten oppgavene i forhold til sine kvalifikasjoner og interesse. Vi finner derfor ingen grunn til å stille spørsmål om den grunnleggende faglige kompetansen. Derimot kan sikkert engasjementet og interessen for denne typen arbeid variere. For at arbeidet i landsbyene og i gruppene skal fungere, er det trolig viktig at landsbyleder tar et helhetlig ansvar for både de faglige oppgavene og gruppeprosessene. Ikke alle innenfor det vitenskapelige personale vil være like godt egnet til å ivareta et opplegg som på mange måter atskiller seg en del fra deres vanlige lærergjerning. Det finnes noen tilfeller der landsbyledere leder oppgaver som ligger utenfor eget fagfelt. Det kan reises spørsmål om dette er hensiktsmessig i forhold til å gi retning til det faglige arbeidet i gruppene og til å gi studentene veiledning underveis.

Det har framkommet en del kritikk fra landsbyledere overfor den opplæringen som gis før oppstart av EiT hvert år, både i forhold til omfang, at den er obligatorisk, og innhold. Siden EiT startet har imidlertid opplæringen blitt endret i en mer målrettet retning. Likevel synes det å være et behov for å gå lengre i retning av opplæring i konkrete metoder. Opplæringen av ledere og assistenter er et viktig middel til å skape mer helhet i EiT og mer likeartede metoder på tvers av landsbyer som nødvendigvis vil måtte være forskjellige. Opplæringen skal fungere som «limet» mellom delene. Behovene for opplæring er åpenbart forskjellig, ikke minst mellom landsbyledere med lang erfaring og de som er nye. For å sikre et godt samarbeid mellom landsbyleder og læringsassistenter bør deler av opplæringen foregå felles slik det var tilfelle siste år.

8.5 Administrasjon og ledelse av emnet

Det ligger store utfordringer i administrasjonen av emnet, ikke minst i å fordele studenter til landsbyene på en måte som skaper et grunnlag for gode prosesser og meningsfylt faglig arbeid. Våre resultater tyder på at sammensetningen av studentene er vellykket. Det er videre viktig å holde en beredskap for å kunne intervensjonere overfor landsbyer der det oppstår problemer underveis. Evalueringsteamet har ikke gått inn på noen grundig analyse av organisering og ledelse av EiT. Hovedinntrykket er likevel at EiT i dag udiskutabelt ledes på en kompetent og engasjert måte. Sekretariatet balanserer «hands on» og «hands off» på en måte som synes hensiktsmessig, og holder seg gjennom sitt samarbeid undervisningsassistentene løpende orientert om utviklingen.

I et saksdokument fra EiT-sekretariatet til Utdanningsutvalget (Sortland 2005b) omtales EiT som «en samling emner, med felles emnebeskrivelse og administrasjon». Dette mener evalueringsteamet er en uheldig måte å omtale emnet EiT på. For å kunne fremstå som et helhetlig emne, noe EiT strever etter å være, må det også beskrives som *et* emne og organiseres ut fra at det er et selvstendig emne. Derimot kan emnet beskrives som at det bruker ressurser fra flere fakulteter ved NTNU.

I forhold til å gjøre EiT obligatorisk og å utvide det til alle fagområder, ligger det en utfordring i å «selge» opplegget innad ved NTNU. Det synes fortsatt å være betydelig skepsis og motstand i mange fagmiljøer, ikke bare blant studenter, men også blant det faglige personalet. Dette er det et ansvar for NTNUs ledelse å ta fatt i, men det krever også en sterkest mulig faglig forankring og faglig ledelse for å øke legitimiteten innad i institusjonen.

Vi har i hovedsak begrenset våre vurderinger til hvordan EiT er ledet og administrert, ikke forankringen innefor NTNU. Vi vil likevel peke på noen overordnede problemstillinger vedrørende EiTs forankring. Emnets tverrfaglige karakter tilsier at det kan være problematisk å forankre det i ett bestemt fakultet eller institutt. Samtidig har NTNU gjennom de siste år foretatt en opprydning av sin organisasjon og tatt bort en rekke enheter og sentre.

8.6 Framtidsrettet kompetanse?

Studentene er relativt forbeholdne med hensyn på utbyttet i forhold til en framtidig jobb. Dette har klart sammenheng med at det rent faglige utbyttet oppfattes som relativt svakt. Samtidig peker studentene på at erfaringene med å jobbe tverrfaglig har vært nyttig, og at de har tilegnet seg viktige ferdigheter med hen-

syn på gruppesamarbeid og i relasjoner med andre. Høyere utdanning skal ikke utelukkende lære sine studenter det rent faglige, men også utvikle kompetanser som går på tvers av fagområder. Dette gjelder formidlingsevner, evne til å løse problemer, kreativitet og selvstendighet, evne til å forholde seg kritisk til informasjon og til eget arbeid, samt toleranse for andres synspunkter og kunnskaper. Det hevdes ofte at norsk høyere utdanning lykkes dårligere med å utvikle disse egenskapene hos studentene enn de rent faglige kunnskapene. Dersom EiT i noen grad makter å kompensere for dette, er det ingen tvil om at EiT har gitt studentene erfaringer som arbeidslivet framholder som sentrale. Men igjen vil vi hevde at denne siden ikke vil svekkes gjennom å styrke også den faglige komponenten. Samarbeid med eksterne «problemeiere» kan bidra til å styrke EiTs rolle i forhold til framtidig yrkesutøvelse og overfor samfunnet generelt.

8.7 Er EiT en god ide?

På det spørsmålet vil evalueringsteamet svare et ubetinget ja, selv om vi ikke har vurdert alternative opplegg. EiT er et unikt konsept som utnytter de særegne trekkene ved NTNU som et universitet med stor faglig bredde og sterk teknologiske komponent. Samtidig kan et emne som EiT, selv om det bare har et omfang på 7,5 studiepoeng, yte et selvstendig bidrag til å videreutvikle styrkene til NTNU. Emnet vil etter hvert omfatte alle studenter som tar en mastergrad, men kanskje like viktig er at organiseringen og gjennomføringen av emnet skaper nettverk og forbindelseslinjer på tvers av organisasjonen. Som det framgår av vår evaluering, er EiT ikke utelukkende en god ide, men har også langt på vei lyktes i å realisere målene sine.

8.8 Anbefalinger

EiT bør videreføres og styrkes

Dette er evalueringsteamets overordnede anbefaling, som også er et premiss for våre øvrige anbefalinger. Uten å ha foretatt noen vurderinger av mulige alternativer, mener vi NTNU her har utviklet et unikt konsept som både kan bidra med verdifull kompetanse for studentene, og som er i tråd med NTNUs overordnede strategi for tverrfaglighet. Vi ser klare behov for, men også klare potensialer for forbedringer av opplegget, og det er viktig å opprettholde en fortsatt åpen og sø-

kende innstilling for å hindre tilstivning. Det er videre viktig for ledelsen ved NTNU å bidra til å skape en mer positiv holdning til EiT i institusjonen.

En bør videre overveie å innføre tverrfaglige emner i større grad også tidligere i studiene, og i de tilfellene studentene har gruppearbeid bør en utvikle metoder for å reflektere og trekke erfaringer på tilsvarende måte som i EiT.

Læringsmålene bør justeres

Vi mener at den faglige komponenten i EiT bør styrkes, gitt at man gir begrepet «faglig» en bred fortolkning. Det bør videre klargjøres hva som ligger i tverrfaglig arbeid. Det er ikke tilstrekkelig at studenter med ulik fagbakgrunn jobber sammen, de skal også kunne anvende deler av sin faglige kunnskap til å løse oppgavene. Som et ledd i å styrke den faglige komponenten i EiT, bør man vurdere å omformulere læringsmålene i en retning som klarere presiserer den faglige komponenten.

Kritisk gjennomgang av vurderingsformene

Vi ser ingen grunn til å endre hovedformene for undervisningen og organiseringen av arbeidet innen EiT, da disse synes å være godt i samsvar med de overordnede målene. En bør foreta en kritisk gjennomgang av om vurderingsformene og -kriteriene er hensiktsmessige og gir en rettferdig bedømmelse av studentene på tvers av landsbyer og grupper. Produktene av de faglige oppgavene er høyst forskjellige, fra tradisjonelle faglige rapporter til fysiske produkter. Det er et spørsmål om en gradert karaktergivning bør erstattet av bestått/ikke bestått, spesielt for prosessoppgavene, og hvordan dette kan gjøres uten at det svekker innsatsen til studentene. Det er videre nødvendig å akseptere en relativt stor grad av variasjon, men en bør likevel vurdere metoder for å styrke de felles trekene, ikke minst med tanke på å sikre studentene en noenlunde enhetlig vurdering.

Samarbeid med eksterne «problemeiere»

Samarbeid om problemstillinger med en ekstern aktør synes å gi mange positive effekter, og bør følgelig tilstrebes i så stor grad som mulig. I de fleste fagområdene burde det være mulig å finne aktuelle eksterne samarbeidspartnere. En bør på den annen side unngå at problemeier styrer problemstillingene for sterkt. Økonomisk bistand til noen av landsbyene er selvsagt positivt for dem det gjelder, men en burde vurdere om deler av midlene burde komme hele EiT til gode.

Å rekruttere de riktige landsbylederne

Evalueringssteamet finner liten grunn til å betvile at de ansvarlige for landsbyene er godt faglig kompetente. I tillegg har de aller fleste et positivt engasjement for arbeidet med landsbyene. Å lede landsbyer krever imidlertid et engasjement for denne typen utradisjonelt faglig arbeid, og en bør derfor sikre seg å rekruttere landsbyledere som ønsker seg denne typen oppgaver og som har tro på opplegget. Det bør videre sikres at de faglige oppgavene i landsbyen ligger nært opp til lederens kjernekompetanse og interesse, og at den enkelte leder står fritt i å organisere arbeidet på en måte som lederen er bekvem med. Dette innebærer å akseptere betydelige variasjoner mellom landsbyene. Basert på studentenes vurderinger er det viktig at landsbyleder inntar en aktiv, tilstedeværende rolle under landsbydagene, men samtidig gir frihetsgrader til studentene.

Bedre erfaringsutveksling

Opplæringen av ledere og assistenter er et sentralt virkemiddel for å sikre at EiT fungerer som ett emne på tvers av de ulike landsbyene. Dette blir bare enda viktigere etter hvert som emnet utvides. Opplæringen bør utvikles med mest mulig vekt på konkrete metoder, og en bør kanskje vurdere å tilby noe varierende opplegg ut fra behov og erfaring. I dag synes ikke arbeidet på tvers innenfor klyngene å fungere godt nok, og en bør styrke erfaringsutvekslingen mellom landsbyledere både ved oppstarten og underveis, spesielt gjelder det overfor de mest uerfarne landsbylederne.

Styrket faglig forankring og ledelse

Selv om EiT i dag ledes på en kompetent måte som har vært avgjørende for den positive utviklingen, bør en gå nøye gjennom den langsiktige organiseringen. Å finne en forankring av et emne som etter hvert vil gå på tvers av nær sagt alle fakulteter og institutter ved NTNU er ikke enkelt. EiT bør trekke vekslere på relevant faglig kompetanse innenfor ulike deler av NTNU-systemet, uten at dette nødvendigvis tilsier forankring i ett bestemt fagmiljø. Det er nærliggende å peke på at driften av EiT kan trekke vekslere på pedagogisk fagkompetanse i sterkest mulig grad, uten at dette legges til grunn for den organisatoriske forankringen. Dagens tilknytning til Utdanningsutvalget virker tjenelig og med tanke på å understreke at emnet omfatter alle fagområder. Evalueringssteamet har imidlertid ikke et tilstrekkelig grunnlag til å foreslå konkrete organisatoriske løsninger.

Sekretariatet bør styrkes, først og fremst faglig, men også administrativt. Hva som er faglig i denne sammenheng er ikke enkelt å besvare, ledelsen av EiT kan

selvsagt ikke forventes å kunne gjenspeile hele bredden av faglige aktiviteter. Det «EiT-faglige» er snarere knyttet til de komponentene som er felles, og må knyttes til metoder og prosesser som fremmer arbeidet. At EiT er tildelt et stipend er i denne sammenheng et viktig signal.

Tverrfaglighet: fra honnørord til handling?

I sin strategiplan framheves det at NTNU skal ha et særlig fokus på tverrfaglig undervisning og forskning. Med institusjonens faglige profil er en slik strategi naturlig, og NTNU har bedre forutsetninger enn noe annet norsk universitet til å fylle en slik rolle. EiT er etter vår bedømmelse et eksempel på en lovende konkretisering av denne strategien som fortjener eksternt oppmerksomhet og intern støtte. Samtidig peker vi på noen behov for videre utvikling og styrking. I så måte peker denne evalueringen i samme retning som en tidligere evaluering av NTNUs program for tverrfaglig forskning (Langfeldt 2002). Tverrfaglighet er et i mange tilfeller et honnørord, men krevende å realisere. Et universitet er sterkt fundamentert i disiplinene som fora for vitenskapelig kommunikasjon og som rammer for faglige standarder, og det tverrfaglige finner ikke automatisk sin naturlige plass. Dersom EiT lykkes i å styrke tverrfaglighet *som fag* i form av prosjekter som løses med bidrag fra alle de medvirkende studentenes faglige ballast vil emnets bidrag til den videre utviklingen av NTNUs studietilbud være betydelig.

Referanser

- Hovdhaugen, Elisabeth (2004): *Tidsbruk og ambisjon Resultater fra stud.mag.-undersøkelsene 2001, 2002 og 2003* NIFU Skriftserie 16/2004 Oslo: NIFU
- Langfeldt, Liv (2002): *Evaluering av NTNUs program for tverrfaglig forskning* NIFU Skriftserie 21/2002 Oslo: NIFU
- NTNUs Kollegium (1998): *Strategi for NTNU mot 2010*, vedtatt av Kollegiet ved NTNU 17. desember 1998
- Sandstrøm, Ulf og Tobias Harding (2002): «Forskningsrådets påtvingede gränslöshet» i *Det nya forskningslandskapet. Perspektiv på vetenskap og politikk* Stockholm: Nya Doxa/SISTER
- Sortland, Bjørn (2005a): *Eksperter i Team 2005* Fagpresentasjon av emnet Eksperter i Team, januar 2005
- Sortland, Bjørn (2005b): *Ansvarsfordeling ifm. gjennomføringen av EiT* Saksdokument for møtet i Utdanningsutvalget 14.04.05
- Wiers-Jenssen, Jannecke og Per Olaf Aamodt (2002): *Trivsel og innsats Studenter tilfredshet med lærested og tid brukt til studier* Resultater fra «Stud.mag.»-undersøkelsene NIFU Rapport 1/2002 Oslo: NIFU

Vedlegg 1: Spørreskjema

NIFU
Hegdehaugsveien 31, 0352 Oslo
Telefon: 22 59 51 00
Telefaks: 22 59 51 01

KONFIDENSIELT

STEP
Hammersborgtorg 3, 0179 Oslo
Telefon: 22 86 80 10
Telefaks: 22 86 80 49

Undersøkelse av studenter som deltar i faget Eksperter i Team (EiT) V05

Bakgrunnsopplysninger

Landsby

1. Kjønn kvinne mann

2. Fødselsår 19 ____

3. Hvilket fakultet studerer du ved? _____

Landsbyen

4. Sammensetningen i ditt team i landsbyen (antall)

Kjønn: Kvinner _____ Menn _____

Fag: Siv.ing _____ Realfag _____ HF _____ Andre fag _____

5. Fornøyd med plassering i landsby (sett et kryss)

- jeg er i en av de landsbyene jeg helst ønsket meg
 jeg ønsket egentlig en annen landsby
 det spilte ingen rolle hvilken landsby jeg kom i (blant dem jeg hadde på listen)
 jeg meldte meg etter fristen for bruk av websiden, 15. nov., og mistet muligheten til å ønske landsby

Forventninger til EiT

6. Tenk tilbake på de oppfatningene og forventningene du hadde til EiT før du begynte arbeidet i landsbyen

- Var du overveiende: positivt innstilt
 negativt innstilt
 verken positivt eller negativt innstilt

7. Ta stilling til følgende utsagn om dine forventninger til EiT

	Enig	Verken eller	Uenig
Jeg forventet å lære mye av samarbeid med studenter med annen fagbakgrunn	☐	☐	☐
Jeg forventet å lære mer om samarbeid med andre mennesker	☐	☐	☐
EiT er obligatorisk, man må bare gjøre det beste ut av det	☐	☐	☐
Jeg så frem til/gledet meg til første landsbydag	☐	☐	☐
Jeg hadde ingen spesielle forventninger til EiT	☐	☐	☐

8. Hvordan fikk du informasjon om EiT før kurset startet? (du kan sette flere kryss)

- Emnebeskrivelsen på universitetets websider og i trykket katalog
- Gjennom fakultetets informasjonsmøter
- Landsbyenes presentasjoner på Dragvoll og på Gløshaugen
- E-post fra fakultetet eller instituttet
- Meldinger på "innsida"
- Universitetsavisa, Under Dusken

9. Hvor mye visste du om EiT før kurset startet?   tilstrekkelig   ikke tilstrekkelig

10. I hvilken grad var dine oppfatninger og forventninger til EiT påvirket av

	stor grad	noen grad	liten grad
Samtaler med studenter som har deltatt i EiT tidligere	☐	☐	☐
Samtaler med andre studenter som skulle begynne på EiT	☐	☐	☐
Oppslag i Universitetsavisa/Under Dusken jeg hadde lest	☐	☐	☐
Informasjon fra NTNU/instituttet	☐	☐	☐

Dine vurderinger av EiT i dag

11. Erfaringene så langt har vært

- bedre enn forventet   omtrent som forventet   dårligere enn forventet

12. Vurder følgende utsagn om utbyttet av EiT hittil

	Enig	Verken eller	Uenig
Jeg har fått nye faglige kunnskaper og erfaringer	☐	☐	☐
Samarbeidet med studenter fra andre fagområder har vært lærerikt	☐	☐	☐
Jeg har fått innsikt i hvordan jeg kan bli en bedre teammedarbeider	☐	☐	☐
EiT har vært nyttig og relevant for mitt hovedstudium	☐	☐	☐
Jeg har ikke opplevd noe utbytte av EiT hittil, føles stort sett som bortkastet tid	☐	☐	☐

13. Vurder følgende utsagn om arbeidet i landsbyen

	Enig	Verken eller	Uenig
Arbeidet med EiT er alt for omfattende i forhold til emnets omfang (7,5 studiepoeng)	☐	☐	☐
Oppgavene i landsbyen har vært interessante	☐	☐	☐
Landsbyen gir gode rammer for teamarbeidet	☐	☐	☐
Arbeidet i landsbyen har vært dårlig organisert/ledet	☐	☐	☐
Det har vært nyttig å samarbeide med studenter med en annen fagbakgrunn enn min egen	☐	☐	☐
Jeg er blitt kjent med studenter jeg ellers ikke ville ha truffet	☐	☐	☐
Arbeidet i gruppa er blitt ødelagt av at en/flere har vært negative	☐	☐	☐
Jeg føler at jeg har kommet i feil team ift mine faglige interesser	☐	☐	☐

14. Den faglige sammensetningen av min gruppe i forhold til oppgavene er

- passe bred   burte vært bredere   for bred

15. Sett i forhold til temaet for din landsby, hvordan burde gruppen ha vært sammensatt faglig for å løse oppgavene best mulig (sett et kryss)

- bare ulike linjer siv.ing.
 hovedsakelig siv.ing., men med noen fra Dragvoll
 bare HF-fag og/eller SV-fag
 Hovedsakelig HF/SV, men med noen fra Gløshaugen

16. I hvilken grad føler du at du, med din bakgrunn, kan komme med bidrag og forslag til prosjektoppgaven?

- i stor grad   i noen grad   i liten grad

17. Dersom "i liten grad", hvorfor? _____

18. I hvilken grad føler du at dine bidrag og synspunkter er blitt tatt hensyn til i teamet?

- i stor grad   i noen grad   i liten grad

19. Dersom "i liten grad", hvorfor? _____

20. Har det oppstått noen alvorlige motsetninger i ditt team hittil?

- Nei
 Ja, men vi har klart å løse det i gruppen
 Ja, men vi klarte å løse det ved hjelp av stud.ass. eller landsbyleder
 Ja, og problemene er ikke løst ennå

21. Hvordan er arbeidsdelingen i teamet?

- A: Alle gruppelemmene har bidratt stort sett like mye i arbeidet
 B: Det er en eller flere som ikke har gjort noe

Dersom B: Skapte dette problem?   i stor grad   i noen grad   i liten/ingen grad

Prøvde teamet å gjøre noe, hva? _____

22. Vurder følgende utsagn om landsbytemaet:

	Enig	Verken eller		Uenig
Temaet var krevende og interessant	☐	☐	☐	☐
Temaet ga muligheter for at alle kunne delta	☐	☐	☐	☐
Jeg lærte lite av prosjektarbeidet	☐	☐	☐	☐
Prosjektarbeidet var lite reelt	☐	☐	☐	☐
Jeg fikk anvende mine eksisterende fagkunnskaper	☐	☐	☐	☐

23. I hvor stor grad er prosjektarbeidet styrt av landsbyleder?

	Enig	Verken eller	Uenig
Prosjektoppgaven var gitt på forhånd, men studentene har hatt stor frihet i hvordan den skal løses	☐	☐	☐
Prosjektoppgaven og framgangsmåte var klart definert på forhånd	☐	☐	☐
Oppgaven var gitt i form av en vid ramme, og måtte spesifiseres av studentene selv	☐	☐	☐
Studentene har stått helt fritt i å bestemme innholdet	☐	☐	☐

24. Hva mener du om måten prosjektarbeidet har vært styrt på?

	Enig	Verken eller	Uenig
Prosjektoppgaven burde vært klarere presisert fra starten av	☐	☐	☐
Studentene burde ha hatt større frihet til å definere oppgavene	☐	☐	☐
Veiledningen fra landsbyleder burde ha vært klarere	☐	☐	☐

Utbytte av faget Eksperter i Team (EiT)

25. I hvilken grad synes du at du har fått utbytte av EiT på følgende områder?

Har du fått samme eller annerledes utbytte av hele utdanningen din?

Vurder hvilke typer kunnskap, holdninger og ferdigheter du har tilegnet deg dels gjennom å ta faget EiT (a) og dels gjennom studiet ditt totalt (b). Besvar både (a) og (b)

	(a) I EiT			(b) I studiet ditt ellers	
	I stor grad	I noen grad	I liten/ingen grad	I stor grad	I liten grad
Bred, generell kunnskap	☐	☐	☐	☐	☐
Yrkesespesifikk kunnskap	☐	☐	☐	☐	☐
Evne til kritisk refleksjon og vurdering av eget arbeid	☐	☐	☐	☐	☐
Kreativitet	☐	☐	☐	☐	☐
Evne til å arbeide under press	☐	☐	☐	☐	☐
Samarbeidsevner	☐	☐	☐	☐	☐
Evne til å ta initiativ	☐	☐	☐	☐	☐
Muntlig kommunikasjonsevne	☐	☐	☐	☐	☐
Skriftlig kommunikasjonsevne	☐	☐	☐	☐	☐
Toleranse, evne til å verdsette ulike synspunkt	☐	☐	☐	☐	☐
Evne til å ta ansvar og fatte beslutninger	☐	☐	☐	☐	☐

26. Hvilken nytte tror du at du vil ha av EiT i din framtidige jobb?

	Enig	Verken eller	Uenig
Det tverrfaglige arbeidet vil være nyttig	☐	☐	☐
Å samarbeide i en gruppe har vært nyttig	☐	☐	☐
Begrenset nytte av EiT i arbeidslivet	☐	☐	☐

TAKK FOR AT DU DELTOK I UNDERSØKELSEN

Vedlegg 2: Spørsmål til landsbyledere og læringsassistenter

Spørsmål til Landsbyledere

Hvor mange ganger har du vært landsbyleder?

Kan du tenke deg å være landsbyleder neste år igjen?

Hvis ikke, hvorfor?

Hva synes du om opplæringen du fikk før du ble landsbyleder?

Hvordan har samarbeidet med læringsassistenterne fungert?

Si litt om din rolle i landsbyen, hvordan oppfatter du deg selv?

Spørsmål til Læringsassistenterne

Har du tidligere erfaring med emnet Ekspert i Team? (som student eller læringsassistent)

Kan du tenke deg å være læringsassistent igjen neste år?

Hvis ikke, hvorfor?

Hva synes du om opplæringen du fikk før du ble læringsassistent?

Hvordan har samarbeidet med landsbylederen og den andre læringsassistenten fungert?

Si litt om din rolle i landsbyen, hvordan oppfatter du deg selv?

Hva er grunnen til at du ønsket å være læringsassistent?

- faglig interessant
- bra jobb å ha ved siden av studiene
- andre grunner (spesifiser)